JP. 28/9 1912.

1. Passíupredikanir Odds
bps. Hólum 1620.
2. Sjö Krossgöngur Martini
Hammeri. Útlagdar af
sira Arngrimi jónssyni.
Hólum 1618.
3. Psalmur í Davidspsal-
ara sá XCI. útskýrdur
af sira Arngrimi jónssyni.
Hólum 1618.
4. Krossvegur Bernhardi.
ur latínu útlagt af sira
Arngrimi jónssyni. Hól-
um 1618.
5. Nicolai Salladii: um dóms
dag. Hólum 1611.

J. 250
Lin-

Í dánarbúi Halfdanar
Stálameistara Einarssonar 4. Sept. 1785 eru þessir bókinga-
ar taldir þar (s. n. 151) allir á
einni bók og í sömu röð sem
hér. Þetta mun því eflaust vera
sama bókin og sú, sem Half-
dan hefir átt.

Bókina fékk eg á bókaupp-
boði eptir Arnljót prest Ólafs-
son 28. Sept. 1912. Hann mun
hafa fengið bókina frá síra
Benedikt Vigfússyni á Hól-
um í Hjaltadal.

Psalmur i Da-
vids Psalltara sa XCI.

Fullur med allskonar Huggan og Hugsuolun/ j huerskyns Neyd Motlæte og Angre/sem Manneskiepnuna kann heim ad sækia/æ Diæfulsins/Manna/Heimsins/ Holdsins/edur Syndarennar Tilstille.

Eda og so po/Drotten sialfur nockurn Kross vppa legge/ skuttlega yfertaren.

SCRIPTA ISLANDICA BOKASAFN

Af Sira Arngrime Jonssyne.

ANNO. M DC XVIII.

90283

Davids Ord

1 Huor hñ a heima vnder Skiole þss hæsta/ z gleingest vnder Skugga ens Almattuga.

2 Sa talar so vid Drottin/ Mín ein ka Von/ mín þrid ar Borg/ mñ Gud a huorn eg treyste.

Ord S Einars

Huor sm ad reis er hæga Bygd/ hæ sta Guds skiole rn der/ j geymslu hss z gleymer Nrygd/ giesz sig allar stñd er/ sa tal^r vid Gud þu tokst vid mier/ treysta vil eg þui giarnan þier/ z vn na a allar Lunder.

I huorju Gilde Christner Menn attu Davids Psalma ad hafa z halda/ma slast/ecke ad eins/ af sialfs Endurlausnarans Ordum/ Luk. xxiiij. og S. Peturs Actor. i. Helldur eirnen af sialfs Davids sydustu Rædu/ 2. Samuel. xxiij. Ande Drottens hefur talad þ mig (giegnum mig) og hans Ræda er skied med minne Tungu/ Sa Israels Gud hefur vid mig talad. ꝛc.

Og so vier sleum þa ecke med öllu Hlutlauser/ af þessare H. Anda Rædu z Psalma Idiu/ skulū vier þeña huggunarsama Psalm

yfer

yfervega/eñ ecke mz skynde yfer hlaupa/ þui hann er oss almum Mönnum ein Mandsyn legaste/ a þessū vonda Veralldareñar sydasta Alldre/sem so er hladen Eymd og Anaudum Vgg og Ottaseme/ Meinum og Motlæte/ sem hanen Fiödrönum.

¶ Skulum þui fyrst vita hvernen a stod fyrer David Konge/þa er Menn halda hañ hafe penna Psalm dicktad/ sier og ödrum/ tæi allre Gudz Christne til Saalar og Samvi sku Styrks og Huggunar.

¶ Par næst skulum vier þa sialfan Text an liosslega vt fyddan.

Vier lesum i Samuelis Bokū/ ad sīn David hafde tamed og vnderlegt alla sina Ovine/ & þar var Fridur i öllū Löndum/þa hafe hæde Kongur og Pegnar ecke kunnad ad tæka þessare storu Guds Gæfu/ sem enn opt lega skiedur. Lyduren var opacklatur Gude/ skeytte ecke hans Orde nie Pionū/ lietu Holld sins Lysting vid sig rada/Dramb og Agirne Opsælld & Otukt/ Konguren stalfur tok ad vaxa og þikiast dyr & mikell af sinum Sigre/ Speiglade sig & skodade sem Pafuglen/ i sinum Visdom og Speke/ Itm/Mækt/Vir ding og Velde/ Villde ecke annad enn læta telja og reikna þar Pioder & margskonar Lyd/ sem hñ hafde þeinged hönd yfer/so hans Mækt yrde þui vidþrægare.

Enn Gude Almættugum lýkade þad illa/ sa allan Metnad og bolgen eður upp blæsen Hiórtu hatar/Þui Dramb t Metnadur/ Dreiff t Hoßmodur er ecke so lýtel Synd sem Mein ætla/ þui greip nu Gud til t kipte j Reikningsbladed meÿ David/t giörde hans Sum̃u og Upphæd/eður mergd sína Lyda/ranga og ßalska/j þann mæta/ad hans guddomlege sterke og volldugu Armur/ sende strýda Drepsott/yßer allt hans Ríke/ so ad j eina þria daga straßiellu 70000. Manna aß Davids Folke. Þa kañadest David vid sýna Synd/hñs eigen Hiarta slo hñ so hñ vorkynteft ßiell Gude til ßota/bad vm Mæd t Synd enna Fyrergiefning/ Þar stansade nu Drótt en Plæguna/ so ad þa saslaande Engell sín Plæguinne stýrde/ var komen ad Jerusalem/ og ætlade ad leika hana eins ut og annad Landed/ þa kiede Gud j Brioste vm David og sagde vid Engelen/ Nu er noog/aptra þu þine Hende þrám̃veigis. Þa vard Plæguñe strax stans/og linte. En sem David sa þad stans vard a Plæguñe/ tok hañ ecke þeigande og opacklætur vid sýkre Guds mæd t hlýßd/ helldur epter jnblæstre sýns himneska Skola meistara/dictade þennan Loßsong/sem vera skylde eilýß minning t aminning medan Heimiren stode/t ad allt Holld skylde sig ecke stæra/ helldur lýtelæcka þyrer Gude/ ottast hans

riett

riettþerdugu Reide/þordaſt Syndena/ ꝛ Dro
trne þackiætenu oþþra/og einkum ſig ⁊ öllum
Vodaog Haſka/ꝛ ⁊ öllum Meinum ꝛ Mañ
raunum/ ⁊ Skiol og Vernd þeſſ nædugа og
volldugа Guds ad gieþa.

Nu ſkal koma Þyding Text-
ans ſtuttlega.

Sa H. Ande/ſem er Ande nædarennar og
Vœnareñar/ veit giörla/huörſu þröngt oſſ er
vm Hiarta rœturnar/ þegar nöckud aſtriýder
⁊ eirn mœta edur añan/Þui vill hañ ecke dra-
ga leinge þyrer oſſ vtyren / eda haþa margar
viſſeleingiur vid oſſ/byriar Pſalmen ſtrax mz
þ..i kröptugaſta hugſuölunar Trauſte/helldur
eirnen a þui þrañ epter Pſalmenū/ ꝛ ſo end
ar hañ hañ/ lyka med þui ſama:

Nuor hann a heima vnder Skiole
þeſſ Nœſta.

Angrödum og þo truödum Guds börnum
er Pſalmuren vppſkriþadur / ſo þau hreyſteſt
og huggeſt.

1 Fyrſt æ þui ordenu SÆJDL. Eins
og eirn æſtriýkur Fader tekur vid ſynum bör-
num/ſem hönum ætla ecke nema gott eitt/ ꝛ
ſkyler þeim þyrer öllu þui hañ getur/ꝛ hönū
er mögulegt/ſo vilie vor himneſke Faderen oſſ
giöra þa hañ veit og ſier vora æſt/alvöru og
Traſt til ſyn/Og þyrr ſkule hañ þad ſiþelld

lega angra og til Hiartans taka/ eñ þad hafi skyle ecke synum Vesalingum/sem til hins ad la/ j þeirre diupu Sorg t anaud þessa Heims vm huöria David j öðrum Psalme talar.

Añad huggunar Ordet/Þess allra Nasta Sa ad er yþer öllum Einglum og mönum/t öllum Hlutum/ad þa hañ ad eins bender ad minsta koste/verdur öll Olucka ad öngvu/Sa reþsande Einzell verde ad stinga synu Suerde j Sliðrarnar/ Drepsötter/Tyrañar/Tirk ïar/oþrijkis t Oþbelldis hælsar/ja Diöull t Hel/hliota titrande burt ad skunda/t j þelur ad hlaupa.

Pridia Huggunar Orded ad vor Sal og Hiarta ma eþlauft so tala vid þeña volda uga Gud og Herra.

Mijn einka von/minn Fridar Borg/ minn Gud a huorn eg treyste.

Þu Drotten ert Vonen mijn/mitt Adhuarþ t vijge/eda þridar stadur og sterka Borg. Þuiad so sem ovinanlegur Borgar mwr giör er þa hugada og ohræddа/sem þar þyrer jnn an eru/ þo Fiandmana makt frijde t storme a vtan til/So eru þeir truudu j Guds Vernd ar skiole okuliðner huad sem ageingur. Skul um þar þyrer j neydeñe ecke leita oss h.rlis lan gt yþer sköp þram/ hingad og þangad/helld ur krap j SAugga og SAkiol þess Almatta.

ugA

nga ꝛ allra hæſta/þara ꝛþlyia. Ecke helldur kueliaſt j hugaunum/vijla ꝛ volgra ſem truar og vonarlauſer/ ſem ættum vier ongnan Gud ad/eda være hans hialpar hönd ſtyttre orden enn þad hann gete til vor næd.

Vier ſkulum enn þramar yþervega þau Orden/SKiol/SKugga/ ſem David ſeiger Gud hafe til ad ſkyla þeim med ſem til hans þiya/ þad ſem ſumer leggia vt Borg/Vggie edur Virke/ þar hafa ſumer mitt SKiol og lend j ſama ſtad. J þeim elſta Texta ſtendur/ Latibulum/ þad er Skiol ꝛ Fylſne. Og er Maals lykingen teken af ſkogdyra Veide/ þa þau ern ellt af Sporhundum/eſ þau vita ſier af Fylſne/og ſkreppa þar jnn ſem Hundarner komaſt ecke epter þeim. So er vared þyrer einum og odrum/ ſem Gude ſynum af hiarta trevſter/hia hönum ad ſkiole ꝛ Fylſne leita. Gude er h eingen leikur/ad ſkyla hönū og þela hann/ſo eingen Plæga/eingen Oþſokn are/og ecke Diofþullen ſialfur þinne hann.

Skodum dæme Ritningariñar I Huörnen þad Gud ſkylde Loth ꝛ þalde hañ þyrer æruſum og Oþſa þeirra bölnidu Sodomita II Huörnen hann ſkylde Elizeo Spamanne þyrer þeim Syrlenſka Her/ſem þeir þo tölu du vid ꝛ hielldu a albiartan Dagen/ꝛ villdu af Lifþe teked hafa. III Saul Kongur ſtod epter Lifþe Davids alla Tijma/ eñ Gud

þalde hann a Eydemörku þyrer hönum.

Oz ma minnest̃tt vera huad hr Ebre sku skriþa vm þa opsokn/ oz Epterleitne Sauls ad þyrerkoma David/ ad eitt sinn sem optar/þa David vard ad rymа t þlyia hæþe Gud viþsad hönum ad Holu edur Fylsine einu sem hañ skreid inn j/ og strax hañ var inn̄o men/hæþe Gud lated Kongulo þesta vpp veþ sinn j munna Holunnar/og hun hæþe orded so þliot/ad veþuren made vm allan mañan/þ'Jer Saul t hans hermen þar ad komu/oz voru hui ad seigia/ ad ecke þyrþte þar ad leita þar hæþde huörke Dyr nie menn langa tijma þarid vm þann Fylsins munna/þyrst Kongs loarveþuren være þar oraskadur yþer/t greiligu þadan sobwner/hurãde eingen David være þar inne. Orden hliodа so sem þeir Ebreska hyrma vppa David/vm þad Guds hinneska Sriol j þad sine/ þa þr legzia vt þañ 57 Psalm.

Oravi coram Deo altissimo, qui accersivit Araneam, ut perficeret in ore Speluncæ telam propter me. þad er/ Eg badst þyrer j Anglite Guds allra hæsta hiör eina Kongulo koma liet og veþa sinn Veþ þyrer Holumunnanum þyrer mig.

Oz ecke er þetta oliklegt so mune vered hæp i/aþ sialþs Dauids ordum j greind i Psalme/ A þig treysster mijn Sal/t j skugz̃a hin-

na

na Vangia hęr eg miz/mitt ſkiol/medan Gu
luckan hia ſneider. So verda nu aller Piꝺz
lar/ſialfꝺt Helvijte/allar Plagur t aller Tyrã
nar/þra ij hia þeim ad ſneida/er ſo lizz ir þal
en j Skiole þeſſ alra hæſta/ſa opt kaĩ ſetia
Konguloar veyzan Deꝺ mot heillre Konzi
makt/t Viſtinga Obbelloe/ Þui þad heiter
ecke ad eins Skiol/helldur Skiol þeſſ Al
ra Hæſta. Leſe Mẽn t giæte ad Luthers
Æfeſogu/ hvad dæſamlega Gudz verndar ſki
ol dugde hõnũ/ mote þeirre allra kaſtu ver-
gilꝺar makt/Paua t Keiſara/ ſo þeir gata
ecke hõnum grandad til Elle Daga.

So er Guds Skiol ad ſkilia/ hier nęp
ner eirnen Skugga þeſſ Almættuga/ ſ ta.
aſt þui ſo Spamannenum/ad vier erũ j eyn
dar dal þeſſum eins t Ferda meñ/ſem eiga
Leid j þung im lauſa ſande/t vnder þui ſkei
kiande Solar hita j ôdrum Lõndum/ þeir
m vdaſt/hitna t ſuitna nalegt ſem kramꝺ j
ſundur/t ad ſpreing komner/þa lãgar j ſkiol
oz þorſalu nockra/þar þeir mætte ſuala ſier
oz mædenne kaſka.

Eins vill ganga þyrer oſſ aumum mõnn
um. Kroſſ t motgangur t ymiſlegar Aſtrij
dur oz Freiſtinga Elldur edur oßhitẽ/t And
lits ſneite þyrer voru daglegu Lifande/bakar
ſo heitt ad oſſ/ad eþ meñ rata ecke j Forſalu
ſkugga Drottins/þa er vtgiört vm oſſ. Dad

klagar Job 10. Syrach 2 & 4. Cap. Enn darlega er a sig komed (seiger Syrach) þyrer öllu mönum þegar þra Modurlijbe / allt þar til þeir komast j Jördina aptur / sem er vor allra Mod. Les & shrijba þrammeigis þar sama stadar. Vid þessu er ecke annad Rad/en Madarskiol og skugge Drottins sem oss þyrlg er æþinnlega. Triamma og annara hluta skugge er ecke languarande/ þo menn sier j hönum suale/ þui hann þærest epter Solarennar vm gange/og eingen konst edur magt getur hönum j stad halded. Enn Skugge þess almattuga varer kyrr & æþenlega yþer þeim sem j hann komast/ þui meigum vier þangad ohr/æder þlyia & leita/og þar þleingiast. Þui hnör sm til baka hörþar/ hann þeþur lated Taþled/& er ecke Lyþs nie lucku vænt þyrer hönum/ þui stendr þad ord Commorari ad þleingiast þar sem & Syrach 2. r æ dur/ Hallta þier vid Gud/& sheika ecke/so æ styrkuare verder/þad an naer þier huörke Diöþull nie Geluijte/ Da ude nie Lyþ/komed eda okomed/ gott nie illt og ecke helldur sa reidinglige Gud sialþur/Þui vier skulum þara sem god börn/þa Fader og moder hirta þ au/ganga þau til hlydne & linna ecke þyrre enn þau haþa þeinged þeirra Vin shap & velskap aptur/Þui þo þau meige eiga goda granna/ og vine a bædar hendur/þa eru þeir þeim huörke Fader nie moder. So lyka

vier

þier/þo öll Veröllden være vor vinur/ og vel semdar granne/þa þinnum vær huörge j heise vorn hiartans himneskan Faudur/og skulum þui alldrei þra hönum viikia / þo hann hirte oss eda syne a sier nöckud reide mot vid oss.

Petta visse Dauid vel/og villde þui huorge skeika þra Gude/sem hönum var nu reidur orden/og hann slo hardlega med Drepsott his vndersæta/vm allt landed/ Helldur þ̄rdesig og þokade sier med hiartans Angre og Idran þui nær Gude sem meira gieck a/ þar til ad Gud kiende j Brioste vm hann/t liet aþ öllo ongis þeirre grimu t grydarlegu Helsott.

J Nidurlagie þessarar huggunar skulu vær minnast/ med huöriu möte vier kunnum ad þlyia t komast vnder þta Skiol þessh æ-sta/og Skugga þess almattuga/ og so þar leingiast/sem er/ecke med neirnre Langreisu/ eda storum kostnade/og ecke med Liþs t lifs manns þerdalage / helldur med Hiartanu/ og hreirnre Idran/ Esa. 1. Cap.

Þuoed t hreinsed ydur/ lated ydar vond sku burt þra minum Augum/Lated aþ Illu/t læred þad goda/stud̄ed epter þui sem riett er. Hialped vid þeim vnder þr yckiu/ Giored riett Fodurlausum/t styr ked Mealeþne Ecknasa/ og komed sid an til min. Jacob 4. nalæest þier Dr

ottin

otten/þa nalægest hann ydur. Psalm: 34. Drotten er nalægur þeim sem tuel iast j Hiartanu.

Enn þar j giegn seiger Esaias 59. Cap Ydar Odygder skilia ydur og ydvarn Gud ad.

Hier tekur na yþer su epalausa Tru og Traust a Gude sjnum / sem audur skrifud Ord herma/ ad vort Hiarta seige vid Gud Mijn Bon/mjn þasta Borg og Vjgie Minn Gud Skapare/Endurlausnare/Helga re/t hialpare j Neyd/a huörn eg treyste. Þa ansar Gud voru Hiarta. Eg vil þig huörke yþergieþa nie aþrækia. Hebre. 13 Cap. Med ödrum þeskonar Audar Fyrerheitum

Þesse eru nu j hugãde Ord t Atluga de/sem oss hellst til Huggunar horfa j tueimur þyrstu Versum Psalmsins/ vtmalan de hvör tilgangur sie til Guds vors Himneska Födurs.

Nu þylger þramveigis:

Annar Sermon aþ þui

3 ℣ 4 Verse Psalmsins.

Ord Davids

Þui hñ þrelsar mig aþ Snøru Jagarãs/ Veidemañsins ℣ þra þeirre skiædu Drepsott.

Hann mun þier med sínum Vængium skyla / og þitt Traust mun vera vnder hans Fiedrum/ hans Trygd er bæde Skiøllður ℣ Skiol.

Ord S Lukars

Vel mun ℣ Drottenn vernda þig/ þyrer Vielum allra handa/ Þo skadleg Plægasyne sig sýdst mun þier kumna granda. Hans Vængia skiol so hlyfer hier / j husrẽ neyd haff sender þier/ sín Skiolld ℣ Sannleiks Anda.

Vier heyrdum j þyrerþarande Rædu aþ þui þyrsta og ödru verse/ huer tilgangur sie til Drottens/ ad hann er skugge ℣ skiol/ Traust og trygg Borg/ og Gud/ (huert Nafn allar heiller innebindur) öllum þeim til hans leita/ og vnder hans verndar Skiol komast. Nu vill H. Ande j þessum tueimur Versum þrain veigis locka ℣ aþryssa oss eñ þrekar hþssa Skiols sins ad leita/ ℣ greiner þyrer huada Voda Drotten skyler oss/ ℣ huad oss stander til annarar

handgr.

handar/ Og þetta hermer hann j þui þridia Versenu. J þiorda versenu anyar hann þad gudlega Skiol/ & kallar hans Vængia & fiadra Skiol. Item/ hans Trygdar Skiöld og Skiol.

Vm þad þyrsta sem er Vodaþemen: Dauid seiger riett sem annad/ Psalm: 61. Þu launar þeim vel sem þitt Nafn ott ast/ Huor a þad vonar/ skal þeim ei til cnytis verda/ Huad hann eirnē syner mz sialpsdome/ Ps. 74. Þad er mijn Glede ad hall da mig vid Drottē. & j kirkiunne er sunged/ Hann þrelsar alla þa sem hann akalla/ Þetta Frelsed seiger David sig hende/ mz þui ad Drottenn leyse sig wr Sniörū eda Viela Nete Jagarans. Hier lyker hann Diöplen im & Daudanum/ eirnen Vijkingum & opsok nurum vorū/ vid ein Jagara/ þ er Veidemañ/ sem aungu þui hyggur lijþ er hann kann yþer. ad komast. Ein sorum & plægum & ödrum meinsemdum/ edur olucku/ lijker hann vid Snörū og viela net Jagarans/ þyrer huörū hann seiger/ Gud ei ad eins vardueite þa er j hans skiole liggia/ helldur eirnen greider & leyser þa burt aptur wr snörunne/ sem Jagaren hefur getad j hana tekt. Þui talast David so j ödrum stad/ Hann mun greida Fætur mijna wr Snorunne/ þessar Snörur og anetiunar

Moot

Noot/leggur sa herþelege Jagare enn nu vm allann Heimen/epter þui sem vier syngium. Mitt j Lyfe erum vier vmvapder(anet iader) med Dauda/huort leitum so þitt um hier / Hialp vid þessum Boda ? Þar til aunsum vier sialfer riettelega/ Til þijn Drotten alleina/ Huörnen er þeirre leid vared ? suar/ Illgiørda vorra jdrunst nu/ er þui valda ad reidest þu/ epter þui sem vm þad adur skrifad stendur j midurlage þyrerparande Sermons. Petta skiol t Hæle hia vorum Himneska Fadur velldur þui/ ad vær erum ecke huort sinn þaugner/ þa Jagar en vill/ helldur þa Drotten vill og asetur/ Þui annad huort þordar hann oss snörunge/ eda þrelsar vor hemne.

J Þyska lande var ecke alls þyrer laungu eirn loplegur halærdur Herra/ Hertuge Georgius Anhaltinus/ þennan höfdu sijner Brædur einn tijma med j skogdyra Veide/ og settu hann sem þleire j sijnum sierlegum stad/ eda rwme/ vid veide Meted / til ad hafa Hönd á þui sem þar bære ad hönum/ enn adrer Jagarañer ridu og rendu med jagt Hundana/ t elltu Dyren j Meted sem j leyndum lagt höfdu ad vanda/ og sem þar hliop eitt Dyred j Meted sem Hertugenn þesse var þyrer/ þa þor hann til t greidde þad sialfur burt aptur/ gaz

þui Lýþ/ & slepte þui seigiande/ Þu resting
Dyr/eg hefe ecke giefed þier lýfed/eg vil &
ecke taka ſ af þier/ hlauptu þangad sem þu
vilt/& komdu hingad ecke aptur. So mild
Herra var hñ vid skynleysingē. Ecke þer oly
kr vorum milldasta elsku Brodur Jesu Chri
sto/vid oss sýn vesłings Dyr/sem Jagararner
elta og ofsækia/epter þui sem oss er ſ Naſn
giefed Psal. 74. Þu mun t ecke gleyma þyn
m vesłings Dyrum/ Þui so vida stinga Ri
ningen a vorn am og afe / sem med þessare
Dyra & Jagarans samlýkingu er vtmalud/
huad opt og tídum leyser hañ oss vr ymisleg
um Snerium sem lagdar eru þyrer sal og lýf/
eru eda Godtz/ vr mērgum Voda/ margre
O lucku stund/ so meinande/ eda so sem med
hiartans avarpe/vid oss seigiande / ei serlega
eins & þesse þrome Hertuge sagde/helldur so/
Eg hefe giefed þier Lýfed/ Eg vil og halda
þier vid Lýfed/ hlauptu nu laus/ og komdu
ecke þargad aptur/ giordu ecke optar. Sem
vid þa Kuinnu j Hoordoms sneruna fallna/
Johann. 8. er gryta matte j hel/epter Moyses
lögum/ (seiger hañ) hafe þig eingen þyrer
damt/þa þyrerdæme eg þig ecke. Far burt
og syndga ecke optar. Og vid Mann þann
sem 38. Aar hafde i Daudans snöru og Bör
leifed/eñ mz sýnu Almætte & Millde/þadā
leyste & greidde/ seiger hann so. Siandu nu

tid

til/ þu ert heill Madur orden/þu syndger nu ecke þramar meir/so þu rater ecke j annad þyngra/ Johan. 5.

So leyser hann enn j Dag ad sinörum og vielum Daudans/eirri hier/annan þar/ og oss til sýn/ & ad sier ladar og lockar sýn veslings Dyr/sem Daude/Synd & Diöfbuli/hafa sýn viela Net þyrerlagt/ og seiger so naduglega **Komed aller til mijn/ sem mædder og þuingader erud/eg vil endurnæra ydur.** Ad visu eru þad nu hyggen Dyr/ sem þar hlaupa hellst j Neted/er sa Lýds Höfdingen er þyrer/ hucrt sem Drottne synest þa ad ley sa oss med leingre Lýfdögum þessarar Ad þe/ eda med chreskelega þessa Lýds vidskilnade/ burt ad kalla/þa er oss h sama lausn & þrelse.

A þessum sýduskv Dögum er Verölden þull med þessa vondu Jagara/sem sýn Net & Snörur allstadar leggia þyrer oss/ Hier eru þals Spamenn og rangkiennendur/edur villu Menn/sem þa einþölldu þanga & veida/ Hier er sa ognarþulle Jagare Tyrken / Antachristuren/sa Romuerske Pave/med öllum sýnum oolmum Jacthundum/ er sig kalla Jesuita. Hier eru marger agirndar halsar/& jller grannar & lands Men/sem slægdarþullar Snörur vte hafa Daga & Nætur/ og vm h sitia med hucrju mote þeir giete hellst Naungans

Sueita og þatækleg Eþne/ j sijn Net vielad/ og þatækra Hollð og Blod eted og vtsoged. Huórnen kynne nu munadarlaus Guds Mañ eskia standast vid slijkum Vielrædū/være eī sa til añarar Handar/vm huórn hier seiger t syngur David. Nann þrelsar mig ap Snorru Jagarans/og ap þre skiædu Drepsott.

Ecke er þad Davids meining/ad þeir sem j Skiole Drottins eru/munu alldrei ap Drepsott eda ódrum Plægum deyia/helldur so/Ad þo þeir deye/þa er þeim truódu þad ecke skiædd Drepsott/eda plæga/ helldur jngangur til eilijfs Lijfs/og Himerijkis avinningur/Phil. 1. huórium er þá Banasotten skiædd? Peim ogudlegu/epter þui sem eirnein vottar David/Dauda þeirra ogudlegu er argur t herþalegur/ þui þeir verda þá hellst vid ad skilia/ er þeim hentar minst/ ei ad eins vid vine og Maunga/ Konur t Bórn/ sem og sín Ardur og Aud/ sem þeir ætla leinge vid ad bwa. Helldur vid Gud t hans Velskáp/sem sa rijke Mann. Luc. 16. Pad er næsta skiædd og skadleg Drepsott/ þra henne seiger David ad Drottens Skiol þrelse sig/ og seiger þui vm Apþgang þeirra þromu t goodu. Dyrdlegur er j Auglike Drottens/ Apþgang ur hans Hetlogu Barna. Psalm. 116.

hued

Hued sem þeim verdur/ eda þa dregur til
sijns Dauda/þeim verdur Drepsott ↄ Daude
ecke nema ed goode/ Rom. 8: Gud vill (seī
ger Augustinus) vier skulum deyia/so vier li
fum (aþenlega) þui vier lifdum so vier giæt
um daed (skundlega).

Aunnur Grein j þessum ødrum Ser-
mon/ sem er vm Skiolseme
Guds Vængia.

**Med sijnum Fiødrum mun hñ skyla
þier/og vnder hans Vængium skal þitt
Traust vera.**

Su verduga Maduga Heilaga Preme
ing/likest sier j þessum Ordum vid astrikañ
Fugl/er sijnum Vngum sier vnder Vængium
skyler/sierdeilis vid Hæduna. Huor er oss au
mum Aiuklingum meire Huggun eñ þad vor
eskulege Jesus Christus virdest vor Lifþæs
na ad vera/ og oss vnder Modar Vængiū ad
hallda? Hued erum vier annad enn vanmeg
na Aiuklinger/ er þyrst wr Egge koma ↄ
Þeir ern veyker ↄ Vitlauser/hafa huorke vn
der sier nie a/ Eru blæberer þyrer Kottum og
Mursum/ Hrofnum ↄ odrum hræfuglum/
liggia vnder Footum allra Manna ↄ fiend
dar/ so þeim er huorge so gott / auk heildur
betra/enn vnder Modur Vængium/ Per ha-
fa þeir Yl ↄ Skiol/Biorg ↄ Næring/Vernd

t Skiölld/an huörs þr gieta ecke eirn dag liþ
að eda tíþngast/þarast j Hungre eda ohliodū
eda ödru tilþelle/ Þeim kañ eingen Kongur
eda Keisare/Barskiere eda lækner að hialpa/
þo þeir mætte þar med heillt Kongs Ríke
vinna. Eins er þui vared þyrer oss/ sem huör
christen gietur sier sialfur þessa Lifsing wt
þyrt. Og a oss þui helldur að langa vnder þ
miuka Vængia Skiol vors næduga Faudurs
a Himnum/ an huörs vier þörum sem skiol
lauser Kiuklingar/sem sa Ivj. Ps. oss skyrer
Myskuna mier Drotten/þui Mesterner
veita mier Yþergang/þia mig t asækia
daglega. Mīner Fiand menn hafa gein
ged vppa mig Dags daglega. Itm Ps.
104. Være nu Gud oss ecke hia/ tc.
(les þenna Psalm allan). Enn það er vor
Glede/að Christur er vor tryggva Lifsþæna
og hefur giörst veyklegur/ so hann oss veyka
styrke. Augustinus seiger merkelega/ Giætet
að ödrum Fuglum t Heimgæsum/ aller ver
ma þeir t næra sīna Unga/ enn eingen þer
so nakuæmlega að þui sem Hænā/eda giörer
sig so veyklegan eymdarlegan sem hun/ j hlio
dunum og aīare Hegdan/ Allar Fiadrernar
rifsa vid t gisna j sundur/ hū verdur sem öll
önnur/sinna Unga vegna/ Og þyrst þeir eru
so vesaler t veykluleger/giörer hun sig eins lif
ka

Ea þyrer þa/ so samhellde giete a þeim hæpt.

Huxum nu hier med oss/ ad þar Hanan gietur skylt sijnū Ungum/ þyrer ödrum starre ↄ sterkare Fuglum/ þa mun sa almattuge og allra hæste/ þusshund mecktugre ↄ meg nugre til/ad skyla oss med sijnū volldugu væ ngium ↄ Armleggium/ þui seiger David eñ j ödrum stad vid sinn Drotten. Uppa þig vonar minn Sala/og j Skugga Væng ia þina hef eg mitt Skiol og Adhuarp medan Oluckan lijdur þram hia.

Allum oss til þastare Huggunar/ skulū vier minnast añara Epterlijkinga/med huörnū H. Ande vtmælar þa volldugu Skiolseme/ sem vier höfum vnder Væng ium Drottens vors/ sem Esa. 46. talar. Heyred mier þier æ Hwse Jacobs (þad er þier christnu) huör ia eg ber j minnu Lijfe/sem j ödru Modur lijfe/ Eg vil bera ydur til Elle Daga.

Hier lijker Drotten sier vid eitt Modur hiarta edur olietta Kuinu/ sem so var er vnn oss sem Moderen vm sinn Lijfs Avöxt/ sem hun geingur med/ ↄ kiener þui þyrre til vorra Eymda eñ vier sialfer/ Eins sem oliett Kuin na eda Barns Moderin/verdur þyrre sialf til ad kiena eñ Barned snerte þad/sem hun gein gur oliett med.

Sach. 2 Cap. samlijker Drotten sijnum

ſtraudum Bornum vid ſialfs ſijns Augaſteins. Huor yder ſnertur (ſeiger hann) ſa ſnertur minn Augaſtein/eda Siallder minns augna par ſtendur hyggunarpull Orda root † Rök ſemd j þeim elſta Texta. Filia oculi. ſem og j þeim 16 Pſalm. Pad er Barnkornied j Auganu. Huar med Gud vill oſſ ſkynia latta ad ei ad eins leide hann oſſ med ſijnu Auga/ ſem ſeigeſt j þeim 32 Pſ. Helldur oxan a bad ſie um vˇr ſo ſem j hanns Auga/eins † Mönn im ſyneſt Manlykan eitt eda þleire j annars Auga/þegar Men horfaſt j Augu. So kiemer hann † ſeiger/ad aller hans ofſoknarer/ſie hans Augna kindur/eda Manlykan/ bad ed ſie og ſa meinge j hans Guddomleg a Auga/og bad vilie hann ecke ſo bwed haxa/ad nockur ſnerte a til hans vonda.

Jea/Mönnum ſyneſt ecke ad eins Manlykaned j Auganu/helldur eˇ grant er ſkodad eirnen Huſſens nockur mynd/ ſem Menn eru ſkadder j/ til þrekare vmhyxunar hier vˇr ad/ ad þu og þitt hws † heimkyne/hiw † Bw ſie j þeſſare Augna vernd † ſkiole Drottens=

Vid ſlykt verndar ſkiol Drottens/ſem þeſſ er vidlykingar vt meala/ſkulum vˇr oſſ mot allre Olucku/eirnen ſialfum Daudanum hyg ga/med hinnm H. David: Pſalm. 23. Þo eg eˇ gange j þeim dimma Daudans

Dal

Dal/ þa hræddest eg aungva Olucku/ (eda Voda.)

Þridia sem er vm Skiolseme Guds Sannleiks Orda.

Þridia Skiolseme Drottins j greindum Ordum vpptalen/er þad sem hann so hermer/ Hans Sannleikur er bædi Skiol og Skiolldur.

Sannleikur og trygd Drottins er hans heilagt Ord/og nædar fyrerheit/sem alldrei bregdast eda þorganga kann/þo allt annad þorgange/þad eru ecke toom Ord/þau tölud eru vt j Vinden/t sier önguan stad epter/Helldur eru hans Ord jai t AMEN/ent t vppfyld j allre Raun t sannleika/huðr oss hæfer j önguan mæta ad efa. Og skulu hans Ord vm hans nædar Skiol j þeim Psalme og allvida endurnyud (sem önnur hans nædar fyrerheit) ei ad eins sönn t obrigdul reynast/helldr ma Madur huðr riettchristen/ hafa þau sier fyrer hlifd og Skiöld/ad bera a mote Sathan t allre astrydu/og sier vnder þeim t med þeim ad skyla/ Þui Skiölldur heitir napn af skiole edur skylu / sem hier er og huðrtueggia saman sett j Davids ordū/Skiol t Skiolldur. Og Salomon seiger/All Ord Drottens eru sem Hlifdar skiolldur allū sem

þar a treysta. Skiölduten er til þess ad a
hönum bylie/ og hann bere aþ tManne Vopn
og skeyte. So skal vort hiarta a Guds Or-
de þast halda/ so j motlætte t mannraunum
bÿte eckert a sh /nie til Skada sig a þui þeste.

Eirnen þrekar þad og eykur vora hugg-
un / ad sa heilage Ande j þessum Ordum/
Gudz sannleiks ord sie Skiol t Skiolldr
ei ad eins meinar sialþ naadar Ord t Fyrer-
heit Drottens sem vin er talad/helldur eirnen
þad eilÿþa ORD födursins Jesum Christū
sem vilde hann so tala/ födursins Sannleikur
sem er Christur/er vort Skiol t Skiölldur/
þuiad so nefner sig Christur sialfur/Eg em
Vegurenn Sannleikurenn og Lÿfed.
Þuiad hann er tEMAnuel/Gud med oss/kring-
gum oss/t hia oss. Ad sönu ma þad Guds
verndar skiol heita/ sem og j þeim 3 Psalme
David vidurkiener/ Þu Drotten ert Skiölldr
fyrer mier. Jtm/Psalm. 84: Drotten er bæ-
de Skiol t Skiölldur/ Paulus lætur herran
Christum vera vora alla og heila Harnerskiu
edur bryniu/So marger sem eru skÿrder/hafa
Jesu Christo jklædst. Fyrst hann er þa tEma
nuel/Gud med oss/ Huer getur/eda hudrium
klyþur ad vera a mote oss? Gledionst þui og
huggunst aptur med Dauid/ og seigium/
Þa eg ad eins hefr þig hia mier Drott

en/

en/ſkeyle eg huorke vm Himē nie Jord Og þo eg misse bæde Andar ꝛ Lïkama þa erfu samt mïn Hiartans Huggum ꝛ Hlutſkipte ad eilïfþu/Pſalm. 73.

Pridie Sermon.

Davids Ord	Ord S Einars
Þu ſkallt ei þurfa ad hrædaſt ſkielfing Nætureſtar/ og ecke orſkot þau ſ a dagen þliuga.	Huad þig vm Nætur hrella vill/ hrædaſt ſkallt þu Þeige/Og þo ad þliuge orſkot fll/yfer a biortum Deige.
Ecke Drepſott þa j Myrkrunum lædeſt/ecke Plægu þa ſem vm middeiged þordiarþar.	Huorke þæla þig myrkra Mein/ nie Middeigis Plaga nein/ Saalega eg þad ſeige.

Fyrer ſkiemſtu var nu ſkrifad og ſagt/vt af Guds Myſkunar Skiole. Nu epter ſkiemtiframveigis/fyrer hudriu þad ſkyle oſſ/ſo/ſem j þyrerfarande Verſu greiner 3 ꝛ 6 ſïm er vm

1 Nætur ſkielfen ꝛ Drepſott/ſem j Myrkrunum lædeſt.

2 Vm orſkot a Dagen þliugande/ꝛ middei

gis Plaguna: Fyrer huörju öllu eingen þarf ad ottast/sem Christum hefur fyrer sitt skiol og sín Skiöld.

1 Vm Nætur Skielken.

So kallar Psalma Skallded/ei ad eins Sotter ꝛ Domein/ sem Menn þa opt og ad kiemur vpp vr Suefnenum/helldur eirnen sialfra Mottena/edur Myrkred/af huörju veykre Mañeskiu Otte stendur/sem Malshatturr sannar/Die Nacht ist niemandz frewndt Dalla er mörgum vingott vid Myrkred eda Mottena/ Þuiad þad er Edle vort ꝛ Natt wruñar/ad elska helldur Birtuna eñ myrkred eda Skuggan/sem sier a Reifa strongönum/ er hellst horfa j Gluggen ꝛ Liosed/ þad er þeirra Lyst ꝛ Gaman. So er lijka fyrer oss sem eldre erum/ Aull Dimma lætur sem Dauda merke a oss slaest/lijkavel myrkvidre Lopt sins a Dagen þa Solena byrger. Enn Sol ꝛ heidbirta lijfgar huörs mans Edle ꝛ vmsuijs Gud hefur ad sönnu Mottena Mönnum og Fienade/sem og sialfre Jördunne til þarfinda skapad/sem Dauid jætar. Enn af Syndeme leider þann vgg ꝛ otta/hnörn Augustinus eirnen vidurkienner. In tenebris Timor J myrkrum er meinvæant / einkum þar vart verdr vid Drauga ꝛ vofrur/huört sem þær slaest/eda til þeirra heyrest/eins sín skrifad er

vm

ym þa lanzsómu Mott þeirra j Egipta lande/ad sa Myrkraha ogangur hafde lated þa hitna ad Dongum. Eirnen er Motten vggsom vegna Pioda/ og annars Illhydis/ sem þa hefdur sig hellst vppe ódrum til meinsemi og so stadlitlar skiepnur/þo a nattar þeli mz logade lios gage/þar stalps sijns skuggahendest. Pessa Myrkvalne seiger Dauid þr þurfe ei ad hafa/sem vnd Drottins skiole bua/ sem Dauids hreysste auglyser. Eg er ohræddr vm miz þyrer morgum hundrad þusundum sem leggiast ad mier/ Eg legst nidur sofna t vakna aptur/þui Drotten heldur mier vid. Pessum hiker sem Motten lijde t sle þyrre j burt enn ha varer. Og enn asannar D Dauid j ódrum stad/Eg ligg og sef j pullum Fride/þui Drotten alleina hialpar mier/so eg er ohræddur. Skodum þerdalag/nattstade og wtelegur Jacobs þorpódurs/ Genes. 31. med ódru sem hónum bar til Rauna/t hans Lifsaga er full med. Skodum Tobiam/hvórsu olijkhr ædur hann var ad farda dauda vm natur.

Ad sijdustu. vperanæder hier su hagg'm/ad þeir sem Jesum Christum hafa þyrer skiaul hlifdar skiold/skulu ei ad eins vera ohræddir og ohatter þyrer hessare skundlegre Mott/heldur eirnen þyrer þeirre eilifu Mott/t oendrn legum Myrkrum Daudans t. Fyrerdæming

ariñar

innar/sem þeir skiollausu Gudleysingar verda i Lyfzenu sifzelldlega ad kuiida vid / oþan a þad ad þeir a þessara Lyfzdaga Nottu/eru og standa a klöckvum Beinum/enn epter lifz ed eilifzlega reyna. Þar er ecke nema vggur ok otte/hrædsla/kuiide/kuöl og angist/Oop ok allar helvijskar Pijsler (sem vijdar greiner) an afzlæts/Afz þessare Nott/og skiilkum nædur kuiida/hefzur Jesus Christus oss frelsta og leysta/med sijnu dyrasta Blode.

O þu christen manneskia/huga hier sijfzelldlega vm/ ok vert þacklat heim þig hefz þadan endur keypt/so opt sem þu sier/Notten huörad höndum þer/eda i burtu aptur/eda þu kant vakna a endalangre nottunne/þa mundu þetta med hiartans Þacklæte/vid þin skiolsama ok næduga Gud/þad hann hefzur þig fzra so hrædelegre Nottu daudans ok Fordæming arennar/ vid huörre eirnen Diöfzulen stalfzar oar/og hryller þa hann hugar til heñar/Leo hia Luc. 8. huörnen þeir helvijsku ærar og Andar græthændu Christi/ ad vijsa sier ecke þa þegar i vnderdiup Kualanna.

O hier idranarlausu munchristnu Gudleysingar / sem margar nætur og daga hafzed med Syndum og glæpum ok Guds andskygd afzlifzad/ Hugsed hier vm / so opt sem Notten kiemur yfzer ydur/og giöred Idran i godan tijma/og giefzed Gude dyrdena/ædur su eilifzba

og

og endalausa Mott a ydur dettur/epter Rad um Ieremiæ þar hañ seiger/Giefed Drottne ydar Gude Æruna/adur eñ myrkt verdur.

2 Vm Piilurnar ẽ orskot þliugãde

Drottens verndar Skiol þurfu vær ecke ad eins a þeirre dœckuu ẽ diñlu Liottu/helldur eirnen a Dagen/sem H. Ande kuedur oss hattan liꝑka/sökum allra handa olucku /voda og haska/er hann kallar hier pꝑlur og ôruar/ med huôrium Andskoten/hans arar og erendrekar/ sem eru vonder menn / skiota til vor. Lutherus seiger / þessar Pꝑlur haþe ad þyda allskonar olucku/oþrꝑke/ranginde/edur oriett/ suik/vmsatur/þlœrd og þorôktun/med huôriu verôlden/vꝑkingar og vonder grannar/hyggiast oss vnder ad leggia/ sem standur j þeim 6 4 Psalm.

Vm Diôfulsins Skeyte ẽ Pꝑlur talar Paulus til Ephes. 6. sem oaþlatanlega þliuga oss ad vôngum/ þo vier þar ecke saum/ þui eþ þær sœst/mundum vier aþ hrygd og hrelling slokna/ og ecke eina stund girnast ad liþa. Tu þliuga þær samt sem adur/ þo ecke slaest/þui huar þyrer skylde H Ande ad ors seigia þad eþ ecke so vœre. Þess vegna er þad vꝑst og satt/þo su vgglausa Verôld true

þui

þui alldrei þyrre enn þenne í Tönnum skiellð
ur/sem þa sa leide Dr̃pull skytur eirn eda añ
an/stundum í Elden/stũdum í Vatned/stũdð
um a Odd og eggiar/stundum þyrer Liörg/
stundum ap hest-bake/ í Annod og Fatært
Sotter eda særende / Þed er ecke annad enn
Antskotans Pijlra skor / Þui þar stendur/ad
Christur hafde bata þeim nærgum/sem And
sioten og ohreinar Andar hafa opsteitter oro
ed/Hann hefur þusund vond snarrade/ í sitt
Pijlna koppur ætijd stadfullt / Hann hefur
Gudlestunar pijlu þyrer alla vantruada og
villu menn/eitrpalldra ad tala/Hann hefur syn
da pijlur í skytur eda stingur einn med kræ-
de/annan med heipt og hatre/þridia med A-
girnd / fiorda med Dremtsome/ med Lyge/
med Lesta. Hann hefur eg mergar adrar
alaga og olucku pijlur/ sem Menn sia ap Jobs
historiu. Item/ ap da mum Dauids eg hans
sona/Ammon í Absolon. Item/ Drepsottar
pijlu/huer kann ad sia eda standast vid sodan
threadripe / være Christur vor Skiolldur og
Skiol /ecke til annarar handar ? Og so þar
í giegn / hueriren kunna þessar þusund sagu
Pijlur oss skaoder ad verda/þyrer þui hafa er
oss ecke ad eins til annarar Hander/ helldur
allt vm kring/vort hlifþdar skiol ? Eru vær
ecke Drottins og hann vor/huert vær lifum
eda deyium/Rom. xiiij. Vær skeytum ecke

huert

huort vppa verdur Teningenum/ Lyzed eda dauden.

Salomon seiger merkelega/ Sa Gudlau se leggur a Flotta/ z eingen ellter hatt/ enn sa Riettlæte er ohræddur/ sem þad vnga Leon/ Leoned er manlier eins og sier huörs christens Mans/ 'sem hier kallast hin Riettlæte. Þuiad so sem Leoned er hrausst hugad og sterkt/ad þad hrædest eingen Dyr huörsu stor eda ogiarleg sem þau kunnu ad vera/þer sijna leid riett þram/z sier vppa þau odeiglega/So er sa Riettlæte/allt medan hann er stödugur j Trunne/ þa er hann ohræddur þyrer allskyns Olucku. Og sem skrifast og seigest vm Leoned/þad meige so a sig treysta ad nær þad vill sofa z hujla sig/leitar þad sier ecke ad Fylsnum/sem önur dyr/ er hrædd eru vm sig/ helldur huar sem sueþn sæker ad þui/þa legst þad þyrer vnder opnum himne/ Og sijka eirnen vid Almennings vegu. So er einn riettchristen Madur/ huar hann er eda þer/sinna riettra Erenda/z Embættis edr Stiettar vegna/huar med hann a Gude ad þiona/og Naunganum/þa er hann apnan med sama hugarstyrk og Hiarta pryde/a Sio z landc/j Sott og Voda/Fiötrum Fangelse/mille vina og Qvina/eirnen j stalþum Daudanum/þui hann er vijs vm Guds Skiölld og Skiol sier til Handa.

Og

Og er nu allt þetta ad skilia vm Hørku z Traust þess innra Mannsins eður Sælureñar þui Hollded er Ruddasamt/ sem Christur seigr er/ þa ad Anden eda ønden vor sie viliug a þetta gudlega Trausted/þa samt er Hollded veykt/sem sia maa ap þeim Heiløgu Guds sialpñ/ Abraham/Isaac/Jacob. Eñ j øðru þa gripu þeir sin Truar Skiølld/sem þeir attu allt traust vnder/ til ad sigra Hollðsins Veyke med. Þui lattum oss þad muna/ og Drottens Rad um þylgia. Vaked z bidied/Hollded er veykt. Og ens H. Johañis: Vertu vakande z var vm þig/so þu þaer studt hid annad/(þad er Hollded)sem ad hrætt er til ad deyia.

Opan.a þa christelegu Bon/vm H. Anda Styrk oss ad senda/liggur eirnen a godre Sãvisku/ad Menn ligge ecke j Løstum z Glæpum og Idranar leyse/ Þuiad/þeir þad giøra/ eru ecke komner vnder þetta verndar Skiol Drottens/sem j øndverdu Maale var vm talad/hueria nin vier nattum og dønum þangad komast. Og þad til skilur Salomon/ ad huer sem vill erpa Leons Hreystena/hann skule vera Iustus/ Riettlattur/ eda Riettlættur med og j Trunne/a Jesum Christum/ þui þar vort eiged Hiarta þordæmer oss ecke/þa høpum vier noglegt traunadar Traust a Gude/seiger Joh. 1 Epist 3.

Enn þeir ranglætu/þad er Idranarlausu þuller med apræft vid Fud og Okiærleika vid Naungan/hardvduger/hardsuirader/ mote ollum Aminningum/Laturs z heiptar þuller/ agiarner/Laseilner/Oradvander/ sem ecke gieta

sig

sig ad Guds Dyrd/nie Naungans Velverd/eda sinne/ Pesser aller seiger Salomon/ ad kome þram̃ med brenda Samuisku: Og ad þeirra eigen Synder strappe þa vpp i Naernar/sm̃ Da vid seiger. Og hier vill þad heita so. Sa gud lause flyr/og eingen ellter hann þo. Item/sa Gudlause er a blautum Beinum alla sina æfe/ og hrædest allt þad hañ heyrer. Sāt tiga m̃n ecke ad vera so þorherter/sem sumer Gudleysin garner/kunna ecke neitt ad hrædast/Helldur þo Hollded skielfest/ þa vita þeir þo nu stet øruggt Dyge og Adhuarf/ huadan þeir skulu ecke lata hrekia sig/ huad sem a geingur/ Og þad er su rietta Leons Harka og Hreyste.

Ord Davids

8 Þo þusund þalle þier a adra Hlid enn tiu þusund a adra/Þa skal þad samt ecke nam til þin/ jam/ þu munt med þinum Augum / sia þad þig lyster/husrnen þad þeim Ogudlegu mune endurgolded.

Ord S Einars

Og þo ad þalle þusund Lid/til þin̄ vinstre Handar/og tiu þusund a hagre Hlid/Haske þier eingen grandar: O milldra sia munt Synda Giallo/sarlega Hefnd er skadlegt Hallo/þa kuelia jller Andar.

C.

Strijd ꝛ öll jll Blods wthelling/sem ꝛ
eirnen hua:skeytlegar Plægur ꝛ Drepsotter/
ogna eirna mest vorum Holdsins Ostödugle
ika/ og þui þar Ande Drottens oss anæpnda
Huggun/þar a mote j þessum tueimur Versu
sem villde hann seigia/ þo hier audnest ad li
þa/og vita so Mannþall/og Mañ Dauda/af
Strijde/Morde/Manndrapum/Sottum og
Plægum/ad Folk þalle og deyie/ edur hrynie
Þusundum saman j krijngum þig/ þa skalltu
samt ecke hreytast eda skielfast/þui þad nær
ecke til þijn/þyrr eñ þijn Stund er komen/sem
þinn Himneske Fader hefur sier sialfur ꝛ eiñ
j Hende/enn hvörke Diöfull nie men/nie nein
Olucka hefur vora Dauda stund j Hende/og
ecke Daude sialfur. Petta allt verdur ad bij
da/ꝛ sobwed haþa/epter vorre Stund. Vort
Mannda tal er j Herrans Valldc/seiger Job
og Dauid/Þu Drotten lætur Mañskiepnunar
deyia/þad er j þinne Hende ꝛ vilia/ecke nær
Dauden vill eda Drepsott/Dijfingar eda mor
dingiar/Þui þad Hyske munde oss skrar vm
koll rijda. Eñ þad er j þijnu valldc/þu Drot
ten lætur oss lifa/þu lætur oss deyia/ þu læt
ur oss aptur vppriisa. Item/ oss huggar vid
sama vor gode Dauid/Psalm. 139. Og sem
Job seiger enn aptur/ Hann sier giörlla minn
stig/og telur hvört mitt skref og þotspor/Hñ
telur vorar Andvarpaner/og vor Augna tar

og

og huört vier þlyum eda ſtadar nemum. Fugam meam numeraſti tu; Pone lacrymas meas in vtre tuo. Og ſem þeir Ebreſku þetta þramar meir leſa og þyda. Nonne ſumma miſeriæ meæ in rationibus tuis? Er ecke öll Eymden miñ vppteiknud j þinne Skriptöpolu/ & miñis Bok/ſamhliodande þui ſem Lauſnaren kiende oſſ. Aull vor Höfud hær ſieu aþ hönum talen/ Ad þo vær deyum/ſkal oſſ eckert aþ þeim vanta vm ſijder/ ſem Auguſtinus ſeiger/ Latum þar þyrer þetta Fyrerheit ed ſatt og ſtatt vera j voru Brioſte/ Þad ſkal ſamt ecke na til þijn eda ſnerta þig Skodum Dæme Ritningarennar. Ognarlegt mannþall var þad/þa Flooded drecke öll um Heimenum/ſamt nade þad ecke til Noa nie hans þylgiara/Gen. 7. 8. Ognar mannþall var j Egiptalande þa draps Engellen ſo dauda alla Frumburde/ a aullu þui mykla Lande/ſo þeir ſem epter lifdu/gatu valla komeſt ad grafa þa daudu þyrer þiöfalda ſaker/ Samt do ecke eirn Hundur/aukheldur Madur aþ Iſraels Lyd/ſem þo bio midt jmnan j Bygdar hring hiiina. Jtẽ/ ſa mecktuge Syrlands ſtrijdsher gat ecke grãdad Eliſeo Spamanne/ j huörs Blod þeir voru þo þyſter/eñ hann ſkraþade þo muñlega vid þa/ & ct: Ynge dæme & liika a vorum Dögum & æþe/þiña

Enn þetta meigu vær ei ſo þort vpptaka ſem aldrei yrde eda heþde ordeð þeir þromu þyrer ſtrýde eda Drepſott/ þui Gud vill haþa ſijna doma og tilgang aþ oſſ til oransakadan. Enn ad vier ſkulum lata oſſ hans adgiörder nægia/vitande ad lijfs ↄ lidner eru vær hiá og j ſinn mæta deyia huerer/ þeir þrómu og oþormu/ þott eitt mætte til beggia Lýþlats draga. Vær truum ↄ treyſtum vors Drottens verndar Skiole/ſm̃ vorum Dauda heþur ſnu ed j Lijfed/ og þellum alldre vr minne hans Mædar Fyrerheit/ſem ædur greiner ↄ eñ a ey kr hia Eſa.xlix. Eg vil þier ecke gleyma/ſia j mijnum Hondum heþ eg þig vppteiknad:

Enn viſſulega geingur þetta ſo tijdaſt til ad þeir ſem Drottins ſkillde og ſkiole treyſta/ þa ender hañ þa til j giegnum ymiſlegar þrar gur ↄ hættur/ſo þeir ſkule ſia huad aþ þeim Ogudlegu verdur/ſem epter þylger.

Þu munt med þijnum Augum ſia huad þig lyſter/ↄ huornen þeim Ogudlegu verdur endurgollded/

Þa þeir þromu og Gudhræddu haþa nu leinge ſted vppa audlegd ↄ velgeingne þeirra Ogudlegu/ huórnen þeir haþa rijkt ↄ drottnad j ſijnum Virdingum/metordum ↄ alls nækkū eñ þa mijne hættar vnder lagt/ovirdt/aſeilſt

opſott

opstri ⁊ þoraktad / a huörium Manna mun þeir godu og einþöudu kunna sig ad hneyxla stundum/⁊ margt ymislegt ad hafa/samt skulu þeir vm syder sia huörn enda h tekur med hüna/og huörnen Gud endur giallde þeim Veralldar Sælunar/huar vm Dauid talar j þ 37.Psa. Item/73.Peir O gudhræddu munu þyrerþarast/⁊ O viner Drottens/þo eñ se þr sem Einge Blomstur ad lüta. Enn þm Gud hræddu mun vm syder vel ganga/ enn hüner aþmender verda: Itm samastadar/ Sied hef eg Gudleysingen storrande sig/og þenande sig vt/sem annad Laurberia trie/þagran ad lüta enn sem Menn geingu þar þram hia/ sia/þa var hann j burt. Eg spurdest þyrer vm hañ/ og gat eingen neitt stadar þunded hañ.

Vær christner eigum ad sönu öngre hei þt nie hætre ad safna/eda halda þöstu j Kiarranu/ vid vora O vine/eda oþsöknara/j hañ mæta ad oss gledie þeirra oþör Sælarennar vegna/helldur bidia þyrer þm/þeir snuest þra þui vonda. En þar þeir blüþa j samre vond sku/⁊ Gud vill so ecke lüda þa leingur j trasds vid sig/og süna þæmda lune/Þa eigu vær Gude þyrer sünar Adgiörder ad hadla / hans orrædde loþa ⁊ prüsa/⁊ vora vægd eda þrelse/ sem hann oss har med veiter/vidurkiena:

So sian Israels börn süna lyst a þeim Egiptsku j Haþenu randa/og sungu Gude gl

edelegan Loßsöng j staden/sm̃ er sa 73 Psal
mur. Peir 100 Spamenn sem su gudlausa
Jessabel Drottning grim̃lega hatade/ enn sa
prome Obadia skylde/glöddust t Gude, þöck
udu þyrer sinn riettlætan dom/þa þeir spurdu
hun var aþ Hundum sundur rifen og eten.

Jæa/ þo so bere til/vier lifu̇ eda endust
hier ecke so leinge/ ad vier siaum allra vorra
Ovina Aþdriß/med holldlegum Augum þssa
heims/þa samt siaum vier þau med Truaren
ner Augum/t vitum aþ Guds Orde/ad þeir
haþe þegar sinn Dom eþ þeir jdrast ecke/þui
huör hann truer ecke/ hann er þegar dæmdur
Joh. 16: huad sama openberast mun a þeim
sydasta Deige/so þyrer vorum Augu̇m sm̃ añ-
ara. Les þar vm Esa. 66. Spek. B: 3 Cap.
Þa munu ad sonnu þeir þroomu og trundu/
sijna Augna lyst sia a þeim Ogudlegu/sm̃ t
stendur j þeim 58 Psalm. Sa Riettlæte
mun glediast vid þa hann slïta heþnd lïtur
Eñ þangad til ad þeim kiemur Guds heþnd
og medan þeir sitia enn nu j sinne velmackt/
og virding/skulum vier med Dauid rækelega
bidia/ad Gud sleppe oss ecke j Hendur eda vi
lld vorra Ovina/ t læte þa ecke hlacka yþer
oss eda vorum oþörum eda Olucku. Lattu
þa ecke hlacka yþer mier/sem oþorþient Fia
ndskap a mig leggia/eda þeim sem spottlegt
Alit til mïn haþa/og seigia/Jæa Jæa/Þad sha

dar

dar ecke/ þad meigu vær vel vita/ Psa. xxxv. Item minn Gud/ eg vona a þig/ lat mig ecke til Skamm ar verda/ so mỹner Fiand menn ecke þagne þar af/ Psalm. xxv.

Skulum þui spornast vid Synd z Vond sku/ so vær egnum ecke Gud til ad strappa oss/ þann Maata/ ad vær verdũ vorra Gyna Gled de og Gaman/ hylldur so ad Gude goodum gag nest ad giøra oss vel til/ so Ovinerner mætte þar vppa slaa og lata sier þad suyda/ og þad gange so til/ sem stendur j þeim 112. Psalm. og þar vm ma lesa.

Fiorde Sermon.

Davids Ord

9 Þui Drottenn er þijn Von / z sa allra Næste / þinn Santestadur.

10 Engus vondu munu mæta/ z eingen hepndar Plaga nun nær til þijns Heimkynnis/

(Nreysis)

Ord S Einars

Af þui þu treyster eþmarlaust/ vppa þijns Drottins millde/ Adhuar þid þitt z einka traust/ er vnder hans Verndar Skilde/ Nuorke snerter þig Hepndẽ su/ Heimele þitt/ þijn Bornnie Niw/ þad allt Han verndar villde.

Hier endurnyar hann þa Hiartans Hug gum/sem hann þyrr meir j þui ödru Verse hafde þrátt sétta ok sagde. Og þer hönū sem Syrach seiger 22 Cap/Ad Hws þad sem mest er vid annad/meige meir vid Storme ok Storvidrum/So sie ok líka þess Mans Hiarta/sem skadhastra vissu hefur vm sín Æfne/þ gieður sig ecke þyrer Skielfing edur Skakvid re Motlætesins. Soddā eitt Hiarta skapar j oss/ þyrer þulltúnge Heilags Anda/Ord þes sa Psalms/þui þad þester og reyrer vor Hiór tu saman/med þeirre volldugu ok sterku Feste og Grundvöll þeirrar sælu og líss kröptug ustu Huggunar/ Og eru þui Ord og Atkuæ de þessa dyrdlega Psalms/ so sem Hagleiks þull og trausta Bygging/líduð ok þliettud oj læst hvört j ödru og vid annad/Alíka ok eirn Hleckur j ödrum a langre Kediu/so eingen gi ete þessa huggunar Hlecke eda Kediu slited þra oss/þyrer oss eda af oss. Og eru þesse Vers en med nöckrum sem epter þylgia/ so sem vt legging þess sem ædur seiger / Hvörnen þad kome til/ ad þeir sem j Guds skiol komast/ meige þannan ohrædder vera/ sem er þess veg na / ad Drotten er þeirra Traust og Von. Þrent skal hier seigast.

x Vm Von ok Traust þeirra truudu sem er Gud sialfur.

Vm

2 Vm þeirra Samaſtad/ Borg eda Bygge: Sem er lyka Gud ſtalþur.

3 I hvorn Matta vær nøtū engvu vondu ſem a hann treyſtum.

I Mannſins Hiarta er lyttill limur aþ öll um Líkamanum / enn ſo lyttill ſem hann er/ ſo dulen og hulen og diupſettur er þeſſe Limur/og þar teked yþer margt ſ mykked/ſier þuſ und ſinnum ſtærra / Og er þeirrar tegundar ad þad vner ſier ecke einmana eda einſamallt ad vera/verdur þui jaþnan ad haþa eitthvad ſem þad hallde ſier vid / ſem þad take til og vid ſtydieſt/Jm/þad hlytur þyrer koſt ſ mun einhuern Gud ad haþ ſ / þo þad ætte eñ vel langt og diupt epter hönum ad graþa/annars er þui bwed þalle Fordiörþun og Dauda.

Petta mæla þeir lærdu vpp þyrer oſſ/mz ſamlyking eins graſs er Hedera heiter / og er ſigrænt/edur jaþnan/Vetur og Sumar/eñ ſy-þelldlega helldur a ſinnar nætturuñar ſdiu/ſm er ad læſa og lyma ſig/eda ſo ſem þletta ſig inn j þad ſem næſt þui er/ huört ſem þad er Eik/ edur Mwrveggr/ eda annad. Og þa þad heþe ſo eitthvad til vidſtadninga/þa vex þad hwſumum hærra. Eñ ſo þaſt lymeſt þad vid hvad ſem hellſt þad nær ſtudninge aþ/ad þad næſt ecke oſkaddad/vtan börkur Trieſins eda nöckud aþ mørnum melieſt med ſ þylgie þui.

So er eirnen Mannsins hiarta hættad/ þad litast vm becke og leitar sier ad vidstud-ninge/eda vidlýminge / og kann sier einsönlu ecke ad vallda edur vppé ad hallda/þad hlýtur ad læsa von og traust j einhuóriu/edur a ed-aþ einhuóriu. Stundum leitar þad helist ept er virdingum t metordum/ Stundum epter Gulle og Silfre/gotze t audæfum/epter vm dæmum og yfirrædum/ epter Dina styrk og velsemdar mönnum. Enn nær sem helist þ-sse styrkur/stod eda stytta/ sem þad hefur mest vppa stwrad / kann ad skrida og falla / þa fellur og skridnar þad líka med.

Fyrst þad er þa so(muntu spyria) Hvad hellst þitt Hiarta skule vtvelia / ad festa sig vid/so þad falle eda skridne ecke ? Ecke neitt af þui sem adur greiner/þad er öngua skiepa-nu Guds/ þui syner Veralldaremar sem þar vid loda og hanga/ haþa öngua goda afestu/ nie stadfestu/sem þar stendur/ 112. Psalm: Hiartans Von Gudleysinganna er synd og lopud. Item Jerem: 17. Bolvad ur er sa huer sem stwrer vppa Mesiena og velur Holded sier þyrer Styrk/en vik kur med sínu Hiarta þra Drottne.

Hvad skal þa christed Hiarta wtvelia sier ? Gud Almættugan Skapara Himens og Jardar/t allra kinda/þañ Brunn t Mæ-

gd,

gð allrar giæfsku ꝛ gooda/huðr eð neðnesk/ꝛ er Guð Fader Sonur og Heilagur Ande. Þenna sama og onguan annan skal vort hiarta vm þadma/sig a hönum og við hañ þesta/ og með þui rietta Truar trausto/ við hañ sig lijma ꝛ læsa/lijþs sem dejande/ Lata eckert oþrijkie/öngua Skiepnu/ og ecke Guð sialfan gieta sig þadan eda þra hönum slitid/so æthen lega meige þesse vor hiartans Ord ꝛ aðkuæde standa/ tu Domine/ Þu Drottenn ert mijn Von ꝛ Traust.

Giætum aðkuæðis Orda Dauids/hann seiger ecke einfalldlega/ A þig Drotten vona eg/heldur enn diupara/ merkelegar/ og so sem æ nöckru Truarennar Vallde. Þú Drottenn ert mijn Von/ eda/þú Drotten ert sialf Vonen mijn/sem villde hañ so seigia/ Þu og eg Drotten minn/ vid erum eitt/ ꝛ bliþum osundur slitner/ þu sa eine og allra beste/minn Fiarstodur/ꝛ mitt eigid hiarta/ Hefde eg þig ecke/þa hefde eg eckert/ ꝛ er eg þa eingen edur eckert/ veit eckert/ꝛ ma mier eckert/ꝛ ck. Ja þa eg hefe þig/ þa hefe eg allt/ eirnen þo eg misse alls ꝛ verde eingen. Sama er Dauids meining 73 Psalm. Þa eg ad eins hefe þig Drotten/ꝛ helld þier/skeyte eg huðr

ec

ke vm Himen nie Jörd/ og líka þo eg misse Andar ꝛ Lífs/þa ertu Gud samt mitt hiar tans traust og mitt hlutskipte.

J þeeni elsta Texta stendur/ Petra cor dis mei. það er/ Biarg ꝛ Grundvöllur míns hiarta/huar vt af að Gud blessadur/med al annara sinna dyrdar naffna sem Ritningen hönum giefur/kallast eirnen Adonai/Psal 18. huört Dyrdar naffn edur gloſa/kiemur af þui orde Eden / merkiande Grundvöll edur styttu edur studning. Þesse Adonai ſuſtentata/edur vpphalldare/ skal vors Hiartans grundvöllur og vpphelde vera / so mun það alldrei falla/ nie örvilnast/ Psalm. 125.

Þeir a Drotten vona munu alldrei falla edur skrida/ heldur afþinnlega standast sem þiall.d Sion/ Spek. 3. Von þeirra riettlæ tu er full Odaudlegleika / þui hun er fest a þeim odaudlega Gude / ja / hun er full med hiartans glede og fögnud huad sem ageingur i Lífe ꝛ líka Daudanum/ Rom. v. Von en lætur oss ei til smanar verda/so sem Gud ſalfur verdur ei til smanar/hann kann ei breg dast/deyia/ falla eda forganga.

Skoded Dæmē þeirra gömlu seiger Syra. h. ij. Huör er neirn Tijma til skamar ord en/sem a hann vonad hefur ? slaum þ sterka Vonar traust Davids. Psalm 3. Eg hræddest ecke margar hundrad þusunder /sem sig legg ia hier

ia hier og huar a mote mier. Eg legst þyrer t soþna/ og vakna so aptr/ þui Drotten er mitt Upphelide. Item þad ædur vottad er aþ þeim 73. Psalm:

Siaum t skodum Jobs hreysste/13. Cap Þo Drotten deyde mig / skal eg samt a hann vona/ sem villde hann seigia/ So leinge sem Gud blisþur og varer/so leinge vare eg og hare vid/huar hann er/þa er eg lista/so sem hönum vegnar/so vegnar mier/Eg j hönum/og hann j mier. Seiger ecke lausnaren/Joh. 14 Jeg life/ og þier skulud eirnen lifa / a þann sama dag munu þier vita/þad eg em j Födurnum/og þier j mier/og jeg j ydur/ oss skal eingen adskilia: So lesum vier eirnen/huör ia Hiartans glede og hreysste S Paall hefur haft/Rom. 8. Sie Gud med oss/ huör kan þa ad vera a mote oss? Og nockru sydar/ Rom. 13. Ad eingen gete oss vid Guds elsku skiled. Þui skulum vier Gud innelega vm sinn H Anda bidia/ sa j oss þetta hiartans Traust t þöginud örve og vppvekie. So misted vm þa þyrstu grein af naestu tueimur vesum/t er þetta root t mergur þessa Psalms/ þui an þessa Trwar og vonar trausts/ er allt tomt mal.

2 Vm vorn þasta Samaslad t Vsgie/ sem er lsta Gud stalþur.

Drottenn

Drotten er ſalþur þíñ von /ſeigeſt hier
og ſa allra hæðſte þitt Habitaculum. Þad
er ſame Stadur/Adhuarþ/Heimile. Sumer
wtleggia/ ðrugt viſgie/ huðrt O vinerner ko-
maſt med ðngum mote/þad er þeim oþ ðr-
ugt/ þyrſt ſa hæðſte Guð er þitt ſkiol ↄ hæ
le. Þetta ſkiol er harra eñ Himenē/ↄ oſſ þo
nær enn vier ſalþer/ Þui gietu vær j klæðſt
ſem annare Bryniu/ Þuiad j hðnum liþum
vier/hrærunſt vier/ↄ errum vier. Act. þvíſ.

¶Merkium þad og eirnen j þeim rietta
texta ſtendur/Poſuiſti altiſsimum Habitacu
lum tuum/ Þu hefur giðrt þier þann allra
hæſta ad þínum ſamaſtad/Poſuiſti (þu hef-
ur giðrt þier) vill vera þar med þrrar mein-
ingar: Vær byggium oſſ þeña ſamaſtad/ecke
med myklum Æþium/okoſtnade/vm ſuiþum/
mwrſteinum/ Líkebialkum/ helldur alleina
ſta med þeirre liſande Tru og vonar trauſte
a Almættugan Guð. Þui þyrer þeim ðllu ſæl
þad mæl eiga/vill ſo heita. Turris fortiſsi-
ma nomen Domini. Þaðtted Drottens er ſa
ðruggaſte Turn ↄ Kaſtale/til hlíþdar ↄ var
naʒ ðllum ſem þar eigu heima. Pſalm. 18.

ʒ Og þyrſt þad er þa ſo/ad Guð er vor
Von/og allra hæſte vor Kaſtale/og verndar
mwr/þa ma oſſ eckert an eda mote hans vil
ia ſkada/ↄ eī nēckur O lucka til vor nea/eda
vors Samaſtadar.

ſkodum

Skodum þar til dæme Loths/þa vndur og Ognen byriadest j Sodoma/ Genes. 19. Dæme Jobs/ huörnen Drotten bivarade hans hws og Greyse þyrer Diöfflenum/ huar þyrer Sathan amæler Drottne/að hann kom ei vö du til leidar við Job(þ var þyrst þrama að) Sach: ij. Cap. Seigest Gud skule vera Ellds mur j kring vm Jerusalem/ ↄ ct.

Vier meigum eirnen vort hreyse þyda/ vorn eigen Likama/sem að Mollvu er giörr og er eitt veykt og vesallt Greyse Sælareñar þa hann Daude kiemur/og legst vm þetta hreyse/ þarþ hann ecke mörgū Fallbyssum að skiota/eda myklu til Sigurjons kosta /þad er med einu Sottarmeine wtaþ giört. Enn so veykt sem þetta hreyse er/þa samt dirþest ein gen Olucka/Daude eda Drepsott raada a þad mote Guds vilia og Ordloþe. Og hlytur þetta satt að vera/ þu munt aungvu meine mæta/og eingen Olucka mun na til þijns hr eysis// Þuiad huar Gud er med eda nær/þar verdur öll Olucka ad vera þirr og þiær. Ef leyþe Gud ad nöckud motbærlegt ad höndum kome/þa ma þad ecke Olucku kalla/heldur einskiæra Lucku/sem Paulus vottar Rom. 8 Jacob 1. Ad þeim Gud ottast horþe aller hlu ter til lucku og goda. Eirnen þeir ad almenn ings dome ↄ rome vonder virdast/ Þessa er þarfnan ad giæta / annars verdur vort Alit fægt vm Guds Doma/ↄ vora ymislega æfe.

Fimte Sermon.

Davids Ord	Ord S Einars
11 Sijnum Eing lum hefur hann bo ded vm þig/ad þe ir verndi þig/a ell vm þínū Vegū.	Einglum sínū hann sette Bod/ad sia til þín z leida/ a Vegū þínū þier vetta Stod/ z vern dar allu til greida.
12 Og ad a Hendum bere þeir þig/ so ad þu steyter ecke Foot þinn vid Steine.	Þeir bere þig hæ gt a Hendum sín/ so huerge naer Fæ tur þín/ a minsta Steine ad meida.

Vær höfum j þessum Psalme ei ad eins ein skiæran Brunn og Uppsprettu/helldur lijka rennande straum al'skyns huggunar z hug suölunar/so huôr kiemur a Hæla annare/ og tekur þyr til eirnrar enn ônnur sle wte.

Pui fyrst heyrdum vier/ad Gud goodur icke sijna truada vnder sitt skiol og skugga hlijfd/hed er j sijna Geymslu.

Þar næst ad hann þa þrelse af Snôru Jagarans/og þeirre skiædu Drepsott/og þín med sínum vængium hlijfe og skyle.

Þeim sitt Ord og samleik giefe til vern

das

ar ᵗ vardhalldꝺ/ſo ad þeir ecke þurfe hrad
aſt a Flottu nie deige. Og þo enn ſiae þeir
ᵗMannfalled til beggia handa/ſkule þeir ecke
þyrer þui verda / Helldur þad ſem meira er/
þeim ſkule audnaſt ad ſia vppa Oþör ſiña O
vina/ſem þeim ſie vaner ad oþbioda/ Oþau
a allt þetta / vilie ſalfur Gud vera Vörn og
vÿge/Verndᵗ kaſtale/ ſo eingen Olucka ſku-
le nâ til þeirra.

Enn þikeſt Gud blezadur ecke haþa nog
kÿlad þad þyrer oſſ/ og nog lagt ſig epter ad
telia oſſ Tru vm þetta Verndar trauſted/eyk
ur þui þeſſu a / og opnar þramar meir ſÿna
Vmhyggiu þyrer oſſ / med þui ad hans Ein-
gla hird ſkule vera ᵗkring vm oſſ/ᵗ haþa vm
bod og Vÿſalning þa/ad ſia vid og aþſtyra
öllum Voda.

Þöckum þar þyrer Gude (med Ordum
H. Bernhardi) Þim nædduga Födur/er ſo mar-
gvÿſlega eykur vora Huggan/ᵗ þeſſare vtᵃ
legd/ᵗ Pilagrÿms ſkap. Enn tuær Eretner
ad eins ſkulu hier takaſt/aþ þeſſum Verſum.

1 Vm þa heilogu Guds Engla/hu-
ert ſie þeirra Erende og Embætte oſſ
til Handa.

2 Huørnen vier oſſ ſkulum hegda/ ſo
vier ſeigtum oſſ ecke ſialfer ur þeirra
Vmſion og Adgiætne.

Meire Partur þess sem vær þurfum að vita vm þa H. Guds Engla/er þrailsetur og kiendur a Michaels Messu/ so hier þarf ecke nærsta þar vm mæl ad leingia. Vier skulum hier ad eins vora Huggun vt af þessu yfervega/huad stor ⁊ mikel vors himneska Fodurs giæska þ sie/ad hann lætur sijna H Engla og Anda, þiena/vaka og Vörd halda yfer oss sem erū dupt og aska/ og ecke ad eins einū Engle þ byder (sem þ giæte alleina vel giört ⁊ til leidar komed) heldur mörgum Englū/ sem stendur/ Psalm. 34. Engell Drottins reiser Herbuder (þad er margfiölde allur H. Engla) kring vm þa sem Gud ottast/og syn er þeim alla Hialp.

Jæa/þad enn er hiartnæmelegast/ad Gud giefr so giætur ad huörium einum christnum Manne/ ad hann setur hönum sijna Engla til Vardhallds/ epter þui sem þesse Orden/ PJG ⁊ PV vtvijsa / Hier stendr ecke so/ Sijnum Englum hefr Gud boded vm ydur/ Ad a Hendum bære þeir ydur/ so þier skyttud ecke Foot ydarn vid Steine So hliodar Textenn ecke/heldur seiger hann vm PJG og PV/ huggande og hreyfstande hier med huærn Christen/ lijka þa lytilmætlegostu/ sem kann skie opt huxe/ Huad skal Gud skeyta vm mig? Eg er fyrerliten Skiepna og einskis verd/ Hyfrnen skal Gud eda hans Englar gæ

a

ad mier? Hia so morgum otal Pusunda/aktar nig cingen. Gud hefur añad kostulegra til ad læra giæta ad/So sem þyr meir voru þeir/Abrahams/Isaach/Jacobs/Daniel/Dauid.

O mijn kiæra christen Skiepna/Ber þu þig ecke ad giöra Gud ad Lygara/eda vænna hann osannenda/ trudu hans Ordum/ og siu þeim ecke þyrer hönum/ med þijnum Pancka og Hurönum/heyrdu huad hier stendur/og hu ad hañ seiger vid þig/ PJG/ PJG/ auma Manneskiu/ Þig stalban t sama snertur þetta/vm þig er þad talad/ skrifa þu þetta mz storum audkiendum stöfum j þitt Hiarta/ Sijnum Einglum hefur hañ boded vm þig/ad þeir vardueite þig/a allum þijnum Vegum/og ad a Hendum bere þeir þig/so þu steyter ecke Fot þitt vid steine Ei seigest so/hann hefur sijnum Einglum boded vm Forföduren Jacob/Spameñena/Daniel/David/helldur so/DM PJG/sem segde hañ so/PJG PJG meina eg auman Syndara/huör sem þu ert eda vera kant/vngur/gamall/ rijkur snaudur/ virdtur eda. ovirdtur j Verölldunne/ og þo þu lægier tijmdu Skör lægra enn Lazarus þyrer Dyrum hins rijka/ ep þu ad eins ræker Jdrãena og Truna a Jesum Christum.

Og sem þyrr var vid komed/þa bijþalar

Drotten þetta vard hallð vm þig/ mig/ og
huórn eirn/ecke ad eins einum Enginlenū/helld
ur mórgum sýnum Enginum/sem Gud hefde
so talad/ Þier mýner H: Enginar og elskuleg
er Þionar/þier tueir/þrýr/fiórer/týu/tuttugu
taked vakt a þessum Manne/þier hundrad a
þessum. Þier siaum þar mot a j Elisei Spa
manns Historiu/hann var ecke nema vid annan
mann/vte a þórnū veige staddur/ samt hafde
Gud sendt elldlega Dagna/menn og hesta
(so bullt var vm fialled ad sia/) til verndar
þeim tueimur mónnum/mote þeim Syrlend
ska her/ sem epter Spamannsins Lýsse stod/
sem þinst skrifad. ij. Reg. vj. Þin gietur
þetta liked eirn Engell Drottins vmed/ sem
j annan týma/so einn Engell Dtottins mar
gar þusund til dauds a eirne nottu/j Herbw
dum þess Syrlendska hers/ij. Reg: xix.

Ja ma nockur seigia/ Nann eda gietur
Gud þa ecke verndad ódru vijs/ og an Eng
lana vm sionar ? Ad vissu kañ t gietur Gud
þad giórt/huór ed huórke Englana nie neitt
annad hefur skapad sier j þórf/ eda fyrer sýn
na naudsyn/helldur ad af slikri Almætte sky
lde hans Týgn og Dyrd/ og Maktar velde
openberast/sa ed so sterkar Kempur/ og vold
ugar skiepnur hefde giórt/huad veglegre/mat
tugre og sterkare mun hann vera sialfur/ oss
ad vardveita/eirnen an þeirra/ ef hañ hefde

sa

so viliad. Enn pad hann oss giefur og setur Englana fiolda til verndar sem Eliseo/par færre eda einn mætte nægast/ auglyser hans oskamptada myskunar nægd/ad hann dregur ecke af verndar skiolenu. Eirnen giorer hann med pui/vid vorre Veyke/ sem peinkium/ad i fioldanū mune meire styrkur eda adhuarf. So giörer Drotten margt huad/til Epterlætis vorum Breyskleik/sem hann kynne og gæte ödru vijs giört og lated giöraft.

Fiorde tilgangur Drottens/ad lata oss vita/finna og formerkia sinna H. Engla vörd og vöktun a oss/og hlydne vid sinn Skapara/i pessu sem öllu ödru/er su/Ad vær aumer Synda Madkar/peckium og vidur kiennum vora Ohlydne vid Gud voru/ hudrium pær heilögu Exempur Guds/og volldugu Englar er so hlydnar eru/ ad pær pikiast ecke ofgod er til ad piona oss/leida oss/bera oss/sem Moderen Barned/sem ei er fært ad ganga/og hr hafa Lyst og glede af pessare sinne Pionusku hlydne vid Skaparan/ Hebr. 1. Og vijdar. Enn huad treger erum vær a Guds Bod og Bifalningar/einkum pa vier pikiumst ofgod er til ad piona vorum samchri[illegible]num/sem po aungun er odrum fyrer Gude enn vær? Hia pui sem syndugr Madur er vid Englana ad reikna/hudrium peir piona. Og po eigu vær Gude vorum/ allt fremar upp ad jnna/ enn

Einglar eda nockur Skiepna önnur/ þyrer þ hann þyrmde eck'e sijnum elskulegum hiartas Syne þyrer oss tynda og tapada Menn/ & ct. Oh/wei/wei til allrar Eilijßdar/og vm aller Allder þeim þad ecke ackta og virda / vid þann myskunar Föduren/ yþer huörja langtu strangare Fordæming ganga mun / enn yþer Diöþlana skalþa/huörier epter sitt Fraþall/ha þa ecke sliktrar Naadar att kost / sem vær Menneter.

A / Huad er Mönönum ? Þui eru þr so villuger a Diöþulsins þionust u/Bod & vil ia/eins og hann være þeirra Naudhialpare/ ecke Gud/Þui eru þeir so treiger vid Gud ? þuerer j mote hans Bodum og vilia ? og til allskyns motprounar/eins og hann hefde þm ecke neitt til gooda giört / eda nalega allt illt giört/ sem Andskoten ?

Heyrum huörnen Drotten lætur yþer þss are bölvadre Vanart/og onatturu Mañaña/ O Populo meus ? Quid feci tibi ; aut quid molestus fui tibi ? Respondè mihi. þad er/ Huad hef eg til vid þig mitt Folk/ og huad hef eg þier a mote lated ? seig þu mier þad/ Mich. 6. sem villde hann seigia. Hefde eg mijna Almættis myskunj þrame & j tie vid þig lated margvijslega ? Þui jatar þu þad ecke ? þui þackar þu þad ecke ? Er eg ecke Drotten Dyrdareñar/volldugur & Almættug-

mattugar/þyrer hudrium aller hluter syneleg er og osyneleger, sig lȳtelæck'a/Himen ✝ Jörd/og Helvȳte verdur ad skialfa/Eñ þui ott ast þu mig ad ongvu ?

Er eg ecke sa allra giædaþullaste? Þuī leitar þu mīn þa ecke ?

Er eg ecke sa audgaste ? Þuī bidur þu mig ecke ?

Er eg ecke sa sannordaste ? Jm stalþur Sannleikuren/ Þui truer þu ecke ?

Er eg ecke Skiölldur og Skiol/Borg ✝ Kastale ? Þui vogar þu þier þa ecke vnder mīna Vænge ? Enn leitar hælis annarstadar.

Er eg su eilȳfa Salu hialp/Lȳf ✝ Glede? Þui langar þig ecke þa til mīn? Og vmfalyr so Vandann ?

Er eg ei þad eilȳfa Lios ? Þui geingur þu j Myrkrenu ?

Er eg Veguren/ Þuī villest þra mier?

Er eg sa sem Salu ✝ Lȳfe gietur j ei lȳfan Eld kastad? Þui giörer þu gys ad mier/og blȳfur j Syndenne ? O Populе meus O minn Lydur/ Huad hef eg hellst giört þier/ad þu hlyder þraner Diöfflenum/mīnum og þīnum eilȳfum Gvin/ helldur enn mier/ þīnum Gude skapara og Fodur/ ✝ allra besta vin ? Foraktar þu og villt mīna velgiörninga ecke þeckiast? O Populе ✝ ct. O þu

minn Lydur. Mier hafa aller gleymt vr sꝛ
nu Hiarta/sem þeim þramlidnu/ og ecke þꝛ
er meira til mijn koma/ enn sundur krotins
Alaps edur Kippu.

Snuum þui vorum Hiortum ad Drott-
ne/ vidkiennum og tokum allꝛeigens Hende/
vid þessum hans Almadar velgiörninge (sem
er hꝛs H. Kingla vard halld) sem ollum odr-
um/ Og sydum þui j annare t seirne Grei
nenne/huörnen oss meige best t hellst a þessu
hans nadar Velgiörninge halldast.

2 Kunne nu nockur ad koma adꝛrañ og
seigia/ Fyrst Kinglanna vernd og vardhalld
er so rikt j kring vm oss/ oꝛ/þa vil eg gãga j
vatn og Eld og allskyns hꝛattur og voda/og
skal mig ecke saka. Suar.

Giep gaum ad/þad Sathan þoor þessu
þrañ a Kyrkiu Bauskenne vid Christum/og
er hꝛs Malstad ecke gott ad erþa nie ad sier
taka/til Forsuars og Fylgis.

J annan stad giꝛt Orda og Andsuars
Christi/ad þreista ecke Guds vors/þui añad
er ad trua Gude og treysta/ annad Guds ad
þreista.

Þetta auglysa þau Orden sem Sathan
skal vndan j sagdre Grein/þa hann liest vera
mikell Doctor/ og votta til Ritningareñar.
A ollum þessu Vegu/ eda ollu Veige-
Latu ecke Sathan gieta krassad eda klorad

þess

þesse Orden vt vr Psalme vorum/ þui þau eru sem ǒnnur skorda/reist vid hollosins Heimsku og oþdirþd/enn þo þyda vora skiett/ & loynelegar Athæfner allar/þar vill Drotten vær skulum oss vid sitt og sinna Ęingla Verndarskiol hughreysta. Þeir þar a mote Guds þreista/ eiga þa Klausu/Huǒr haskan elskar/mũ j hǒnum tynast/Syrach. 3. 18.

Sem þad/eþ nǒckur vill þleyia sier þyrer Biarg oþan / enn haþna Gǒtunne/ vad edur þesse/þa er þad Fuglana leid j Loptenu/Eda villde ganga a Vatnenu/enn haþna Skipenu/ þa er þad Fiska leid/ Jtem/nær nǒckur þer þram j vondu og glæpa fullu Athæfe/mordum og manndræpum/Lausung & hoordom/ Lygum og skulde/þa er þetta ecke christenna Mana vegur/helldur Diǒfla stigur. Þo þessum kome nu þorþient straff & hegning/Suerd edur galge/Steglur edur annad lijflæt edr Lima/Þa þurfa þeir ecke væna Gud ohalldenn yrdum/vm sitt Ęingla vardhalld/Þui þad er & var þeim alldrei heited/leingur enn menn være a þm veige/sem Gud hefur skipad þm Og þui nefnest huǒrs & eins/**Vegur** & **Leid** Helldur er þm/sem so hrædelega/illa & leinge afvega ganga/j Guds orde ognad & hootad / af þui þeir vilia ecke vera vnder Guds verndar skiole/ j Trunne og Jdranenne/ sem þyrr meir er vmtalad. Þeir hringia slalfer

þyrer sýnu Andlæte og oſtundu/ og ſækia epter Skamlýſenu/huad sem Gud seiger/huæan de ecke vm hans Reide / sem hr a sig hlada.

Þeir Blodþyrſtu og Flærdar þullu munu ecke halfna sýna Æfe. Þſa. 55. Gudleyſingana Alldr æ Æfe skal ſtytta ſt/ Proverb. 10. Þeim Gudlausu var burt kipt þyrer sinn Týma. Job. 22: Þui tekur H. Ande Vara þyrer slýkri Predik. Salom. 7. Verdu ecke oftheim skur (þad er solgen j Vondskunne) sm þu þurfer ecke deyia/ þytt eſt þýn Stund er til.

Æru þeſſ vegna eingen vndur vm skamlýſe þeirra Omildu/eda þeirra Oſtr/ Þui þeir H. Englar vtkia æra þeim/sem hr þala burt/sem Reykuren Hunangs Flugurnar/ eda Odaunen Dwærnar/ med sýnum synda Reyk æ olukt. Jea/ Gud ſialfur kallar Englana þra þeim/ og skipar þeim ad þiona þm ecke leingur!/ helldur ad þella og oſſækia þa/ sem þar stdr/ Þſal. 35. Engell Drottins giöre þa ræka/Engell Drottins oſſæke þa.

Enn vm þa þromu æ Gudræknu/er aa ad mæla/sem vppalaſt j Guds otta/liſa ræke lega/ bidia alvarlega/ j hueriar Hættur sem hr koma/a sýnu veigeti! Lands eda Vatz/æ

þo

þo þeir hyattyckeytlega deyie/þa deyia þeir þo
j Guds verndar Skiole og vœngia/ Þui dag-
lega reynum vier/og spyrium vier/ þad liꝛka
er þeim þromu ꝛ Gudhrœddu snogglega bu-
rt kipt/sem hinum: Sumer druckna/ sumer
þalla til dauds/ sumer verda vegner/og j eiñ
mœta eda annann med hastarlegum Dauda
hiedan kallader/Þar lina þeir ꝟ Englar sꝛ
nu Vardhallde a Likamanum/ medan Guds
riettlœtur vilie geingst vid vm holldeð / sem
ad molldu skal verda/enn Sœluñe þylgia hꝛ
j Abrahams skaut/sem Lassari ond.

Lœtum oss eirnenþad sysst ur Minne li-
da/ad þesse og þuilyk Mœdarennar Fyrirhꝛt
vm studlega Velgeingne/ma ei so þuert eda þo
rt vpp taka/ad Gud skule ecke haþa sinn Vilia
aþram̃/med þann ꝟ. Kross burd a synū. Þar
fyrer ber optlega vid/ad Guds Bꝛrn ꝛ heima
Menn j hans Vangia Skiole/rata j Eymd og
Armod/Sotter ꝛ adrar Astrydur. Þeim brot-
na/lestast/ verda þyrer Odd edur Egg vondra
Manna/eda rata annan voveiþlegan Skada a
sier eda sinu/ Þa sat eru þeir ꝟ. Englar ecke
þeim ap horþner/þo þeir giese Rwm Guds vi-
lia þeim til goda sem þyrer verda. Þui œdur
er vottad ap S. Pœls Munne. ad þeim
Gud ottast mune aller hluter snuast til
ens gooda. Summa.

Vm þa verdugu ꝟ. Engla/ þeir þylgia
oss til vors Legstadar. Þeir þara til a Doms-

Deige

Deigle/og sapna edur sanka oss øllum saman j eitt/ þyrer Jesu Christi Auglit/æ øllum Alþū Veralldarennar. Sie Drotten lopi adur ad eilyþu/ Amen.

Siøtte Sermon.

Davids Ord

Ps 13 Yþer Orma ætt Leon muntu ganga/ og Fook troda þau vngu Leon og Drekana.

Ord S Einars

Þo þþer gangi yr Orma þa/ sem Eitre bliesu ad vāda/Fook troda skadlaust skalltu þa/þeir skulu þier aungver granda. Drekar æt Leon mz Grimdar Grein/giora þier alldrei nockurt Mein/eþ stodugur villtu standa.

Þetta Vers er til þess giört/ad na og tracte ra þyrer oss/huörsu kröptugt ad sie H. Einagla skiol/sem oss er heited aþ Guds Alþu/j þy rerþarande þui ÿ. verse/ Ad þo vier ættum ad ganga a einsömlum Leonum æt Eitur Ormum/þa skule þad ecke saka oss. Skulum nu leitast þyrer vm þad/ huad þessar Skinduꝛ

haþe

haþe ad þyda meira/enn skalþar sig i greindū Dauids Ordum.

I. Bernhardus seiger/ Medan þad menn kienna ecke Syndarennar / verdr þeim seint komed ad skynia og sia til Myskunsemdarenn ar/ Þad reyneſt hellſt til oþsatt (ad mid: er) Hiórs vegna. Gud plagar ad bwa sier þiora Vende/ad haþa a lopte/ t slæ til vor mz þui ad vekia oss vpp ap vorum vggleysis Sueþne og lata oss þeckia sig/ t sijna Delgiórninga/ og þódurlegan Adbwnad/ t Epterlæte.

Þesser Reþsingar vender Drottins eru tal der/ Levit. 26. sem eru/ 1 Hungur eda Dyrtijd 2 Sotter t Plagur 3 Strijd og Blods wthelling 4 Garga Dyr og olm Kuikinde.

Med þeim tueimur þyrstu/ hefur Gud stundum heim sokt vort Fostur Land/ En þy rer þeim seirne tueimur/ hefr hann oss nædug lega vægt og þyrmt/ vtan giete Menn munū a eda enn vitad nockrar Okindur/ stundum t i sumum stódum verde eda haþe ad Meine or ded/ sem kan vera Gangr hrædyra/ Biarn dyra/ Melracka/ vrdar Katta/ eda hræ þugla sem er/ Aurn/ Gamur/ Hegre t c. Item Spill virke ap Dólskum og Musum/ Módkum eda þess konar ódru/ sem þyrer þeim carum er vitā legt/ þ heim Gnarlegu Bróndungum rigndi so myklum nidur wr Loptenu/ ad Ferda

menn

menn gæta sier trauðlega Tiallð stað þeinged sumstaðar vm Jsland/huðr lopt maðkur eirn en spillte viða Twnum Manna/ sem dæme vrðu til eirnen j vorre sueit.

Að vísu er þetta Guðs hrís/og straff Synda vorra/sem eirnen ecke alls þyrer lóngu j Þýska Lande skied er skaðræde og tion/ af þ olmum Hundum/Grashoppum/Musum og þuilíku þleira. Item/ j hæ Þýska lande og Franka ríke/Anno 1590. Að þar komu eitrader Flugur med einum eitur Brodd/ að huað þær stungu þar med af Mönnum eda þienade/þa var það strax þess Bane/æn allrar hialpar/ og var slík Eitur þluga/ alldrei sien nie heyrd æður nie síðan. Þui þa Verðll den kiemur med nyar synder og nya vondsku/ hefur Gud líka spanytt hrís t vónd til reiðu. J Spekennar Bok seiger. 3. Cap. Ecke skorter þýna almattugu Hónd neitr að senda yþer þa/þíðlda allan Biarn dyraña/eda ospór Leon/eda ny giörd og okunnug olm Dyr/Sð muleidis nyar Plægur og sotter/ sem eingen hefur vit nie shyn a/ sem j Þýska lande(huðr veit nema j voru Lande meigie þíñast) er eñ a að miñast Año 1580. Að þolked eingdest saman med nyrre Plægu/ og la vid að slitna innan/huðr strída sott allmarga til Molldar þellde/eins t myshúar lauft Leon t olm dyr.

Þui latum oss hyggnast og hafa shyn a Guðs

Guds Reide og Repſtugum/ þui ſo ſeiger hꝛ̄ Leuit. 28. vid þa hardſiꝛ̄rudu/ Eg vil ſœ-
kia ydur heim med hrœdſlu/ Bolgnſott/ Kôl-
du. ꝛc. Og ſkal ſeda villu dyr a ydur/ þau
ſkulu jeta ydar Bôrn/ og ſundur riſſa ydarn
þienad/ og mꝛ̄nka allt þyrer ydur, ꝛc. Jtem/
Eg vil hel ſotter a ydur ſenda/ Jtem ydur j
Ovina hendur giefa. Eirnen vil eg þordiar
þa ydar Nœgter ꝛ Naura/ og þa þier mat
eſt/ ſkulu þier ecke ſadder verda. Jtꝛ̄/ Eg
vil ſkiota bllum mꝛ̄num Pꝛ̄lum a þa/ og þeir
ſkulu aþ Hungre van megnaſt/ og eydaſt aþ
Kôldu og ôdrum Sottum: Olmdyra Tennur
og Orma Eitur ſkal eg ſenda þeim. Ote ſꝛ̄
Suerded eyda þeim/ jnne vggur ꝛ otte. Jun
kiœrum og Jungþrum/ Brioſta Bôrnum ſꝛ̄
eirnen hœru Kôllum. ꝛc: Deut. xxꝛ̄.

Peſſu ſamhlioda dœmen og ſamburdur
en/ eþ Men leita og leſa/ Num: xxj/ ꝛ̄. Reg
xvꝛ̄. Sem langt er hingad ad ſetia.

Huôrier ſem nu hapa med ſannre Jdrā
og Akalle til Gudz/ komed ſier j hꝛ̄s verndar
ſkiol/ og þeirra H. Eingla vardhalld/ þeir
munu ſꝛ̄kar Plœgur gieta vt ſeted/ vtan þra
ſkund ſie þui þyrre komen/ og er þad su allra
beſta hlꝛ̄þd ꝛ ſkiol/ þœrſœllega ad leyſaſt hier
þra/ Eda vilie Gud lata eitthuad aþ þeſſu
myſkunſamlega ſnerta þa/ þeim til aptur ha-
llde/ og þôdurlegrar Aminningar/ þa eru þeir

heilôgu

H. Englar samt vtan vm þa i sínu varðs halde/ad O luckan geysest ecke nie seiless viðar eda leingra eñ Guð heþur til ætlad. Og þa reiknast ad vier göngum yþer/ eda yþer bugū Leon og eitur, Orma /oshadder.

Skodum Daniel j Leona gröþeñe. S. Paul mille villedyraña j Ephesо Borg/j Cor xv. Paull var smameñe og ecke vashlegur/rad dar lýstell íj Cor. x /Og þeigie beysen ad skriða/slyppur t alnaken vid þau Leon j eimū grindum/sem hann matte ei vndan komast. Eñ Englar Guðz stodu hia hönum og styrktu hañ/Sem eirnen þa eitur þaddan gat hñ ecke skadad/j Eynne Melyte/Act. xj viij. O huada hreysste mun S Paull haþa þeinged j þ hiörtueggia sinne sīm optar aþ þessū Psalme Yþer Orma t Leon skalltu ganga. Ed ur so/ Fort troda skadlaust skalltu þa/ þeir skulu þier aunguer granda. &c. Sīm og Augustinus skriþar t gietur líklega til vm Daniel Spamañ j Leona gröþeñe/ad hañ mune haþa bedest þyrer med þui verse vr Psal: 68 Ne tradas bestiis animas confitentium tibi. Gieþ þu ecke olmdyrum sæler þræ er þitt Nafn lofa og jata.

ij Jafnan mata merkia þsser Ormar dreka og leon/alla Tyraña/opsoknara t oprida meñ/t O vine Christneñar/eda þeirra Chri

stna

ſtnu/ſem ſijna makt og vellde miſtrwka eda
vallbrwka/ mote Chriſto og þeim chriſtnu-
Þo ſijder hyggeſt opt ad ſuelgia oſſ vtp/ſem
Dyr eda Drekar/þa bregſt þeim þad optlega
ſoſum vard hallde Guds Eingla/ſem þyr er
ſkrad/vm Eliſeum ij Reg. vj. Saul Kong
ur vard ad lata Dauid oſkiertan/huorſu opt
ſem hann ried til hans/ og villde ſkiota hann
med ſijnu Spiote jnnan hws vid Stein Vegg
en/þa gat hañ þo ecke hapt hañ/ 1 Samu: 19
Alla ſlika gietum vier yper ſtuged/eda yper þa
genged/med Guds Verndar Skiole.

iij Pridia Pyding Eitur Drekanna og odyr
anna/eru þals kiennendur/ ſem ſo eru ſkiæder
med ſijnu m rẽngum lærdome/ og Veralldar
Soneña Fylge ſem þeim vill optaſt til/ſem
Drekarner mz ſijnu eitre/eda Leoned med ſij
num oþſtyrk. En þeir Chriſtũ þeckia/og hñs
rietta kiemning vm hönd hapa/ ſtijga ecke ad
eins a ſporden a þm̃/helldur lijka a Hœþnded/
og ſkam̃þæra þad/med þeim krœptuga Eudz
Orda ſamleik/ſem vier ſiaum aþ dœme þeſſ
Guds manns Lutherj̃/ t margra añara ad þor
nu og nyu.

iij J þiorda og ſijdaſta matta/þyda ormar
Leon t eitur Drekar huors ſialþs hinn jnnra
mañ/þa hañ raſar þyrer rad þram̃/mz brœ
de/heipt og hatre/Agirnd lauſung og loſta/t
þeſſhonar ödrum eitrudum ſijnis breſt/ þyrer

E: hucrtũ

huǒrium mædur rædur sier ecke sialfur/eþ hann magnast/og er þui skiædare enn Ormar/ leon eda drecar/ad þau Odyr skada ei nema lijfred eda lijkaman/Enn hitt: þitta mannsins sinnes sagn/deyder lijfia Saalena/eþ þu med Fulltin ge Guds og med hans andlega verndar skiolc skiölld og bryniu/hefur ei lært ad sigra og þoot troda þessa syndsomu eitur Orma/ sem þo lærast til þijn. Jæ menn skulu rada strax ad höfdenu a þeim/med Akalle H. Anda/ þ er sem Paulus amínner/ Læted ecke syndena drottna j ydrum daudlega lijkama/so ad þier læted epter heneydar lysting S. Paull visse vel/ ad lijka þeir christnu yrdu veyker/ þyrer syndene eda syndsamlegum girndum/ eda til hneigingu/enni kenar læta hana eda þær þa vidgang/Prott eda Prosku/ so þær þæe ecke yþer raden/huad hann kallar ad drottna/ Rō 6 Og til Gal. 4. Peir sem Christo tilheyra/ krossfesta Holded med sinum Lystingum og girndum/. Jtm/Genes. iiij. Synden liggur þyrer dyrönum/ Enn lætta ecke epeter henne/ henar vilia/helldr ad þu strijder t ræder yþer hene. Eþ giörer þu so/ þa helst þier a skiölld og skiole Drottins t hans H Eingla vardhalde/ Enn eþ þu giefur Rwm og plats þessum Illdyrum þijns eigen hiarta/og vilt ecke meria a þeim hausen/ þa giöra þau þier þad/meria t meida þitt höfud/t draga þig

so

so vr Drottins Verndar skiole/ ꝛ j rauda Da uda/ sem Paulus enn kiener/ Eꝑ þier lifed ep ter Holldenu/ hliote þier ad deya/ Rom. viij.

Þess vegna Guds Barna korn /tøkū oss vara þyrer, Odyrum þeim ꝛ Eitur Drekum/ sm oss so nærre ganga/ og skamt eiga ad nꝛ til vor/ so vier þau yþer vinnū/ þau ecke oss/ So þad meige a oss sannast/ sem hier stendur.

Leon. og Orma skalltu yþer stiga/ ꝛ Fot troda þau vngu Leō/ ꝛ eitur Drekana.

Sigunde Sermon.

Davids Ord.

14 Hann langar til mīn þui vil eg hialpa honum/ hū þecker mitt Naꝑn/ þar þyr' vil eg sky la honum.

15 Hū kallar til mīn/ ꝛ eg skal bœn heyra hans/ Eg er hia honum j Neyd enne/ Eg vil hann þadan þrelsa/ ꝛ hū

Ord S. Ein

Aꝑ þui h
gat misg til
ꝛ mitt Naꝑn
la kiede/ skal eg
leysa aꝑ Skada og
Pīn/ skyla med ver
ndar Hende. Bœn
heyra hann ꝛ hialpa j Neyd/ honum vil vka sælan Deyd. So Liꝑ mꝛ Æ ru ende.

veglegan giøra.

16 Eg vil sedia hann med langre æfe/z syna honum mitt Hialpraad.

Lifsdaga hans eg leingia skal/lata þa ei bratt þriota/hia mier vpp i Himna sal/hvar skal Vistar nitoa/ þar syne eg hm̃ mitt hialpar Raad/med hiartans Glede z allre Raad/so vnbaum þae hann þliota.

[illegible]adur er vid þad komed/ad Manns[illegible]ta/so listed sem þad er/þo sie þad samt legt Ariadyr/sem van giort er vid/ og [illegible]r til ad gieta/En̄ þad er mõnum vant [illegible]Jude sa hiortun sier og ransakar/og þess vegna giorer Gud vid eirne hiartans vanart i þremur sydustu versum af Psalmenum/sem er þesse/ad fyrst i þaranda Texta talar hann so þrekt z þagurt vm hra. H Eingla vard hallt þa kann su hugun koma i syndugt hiarta/ og giora þa sier ad Gudum/sem dæmen eru nog og ill til hia mörgum/ z eg hefe med mijnū Augum sied vpp skrifad/hvörn Engel menn skylde i eirne Meyd eda annare akalla/so hm̄ grande ecke. Til dæmis/þa menn vilia gan-

ga

gia Holm eda Orustu/skule þr akalla þañ Engel med nafne (Þetta eru ny smiðud nð þo þlest/t þiñast ecke j Ritninguñe.) J ellds voda þann Engel/j Sottum t Plagū þann Engel. Slykt er stor og þordæmanleg Afguda dyrkan/ sem liost er all vyda af Guds Orde: Eg vil þess eins hier gieta/ad þa Johannes Postule og Gudspialla madur/sem og skrifad hefur Openberingar Bokena/þieck ad sia Engel Guds til sin sendan/ og Johañes var eige þrañsynne eñ so/ad hañ laut t villde tilbidia hañ/þa varnade Engellen honum þess og sagde/þeir være sampionar eins herra a himne/ huorn eirn þeir ættu bader til ad bidia.

Vid þeirre vondre meining/vm þa H. Engla vill Drotten oss vara/ med nidurlage þessa Psalms/og kienner liosleга/ad vær eigum allt vid hann einn/og ad vier eigum ecke Englana ad akalla / heldur bidia Gud vm þa oss til handa.

J annan mata lætur h Ande þennan Epiloguin(þad er/ Ending og nidurlag a fyrstum Psalme)vera sem eitt Malverks spiall oss þyrer Augum/og mala tuent.

1 Vdru meigē Mannskiepnuna t Barn skiepnu christna.

2 Vdru meigen Foduren Nionneskā.

Vm þyrra Lærdom skal nægiast þad ko
med er/med þui einkum þad er a Kingla Gath
denne ærlega þrekad j Kyrkiunum/ Enn vm
þann seirna Lærdē/skal þleira tala/sm er þad
tueþallda Mælverk er nu var gieted/huþrt ad
sannu ma lykta sia og skoda j þyrerparande þar
te/og Texta þessa Psalms. Enn þyrst 5. An
da leidest ecke ad þrekta t anya þad/ einkum sy
hiartanlega j nidurlagenu/þa skal oss ecke leide
ad heyra þad/læra þad/kuña t ad þesta þad.

1 Hvar hñ sie/t huornen a sig komen.

2 Hvar hñ eige ad vera t reynast.

1 Þad þyrra auglyser hañ med þui/ad hñ
sie so þurþtug/naudstodd/ radlaus og hialp
laus Sōiepna/ad hōnum kunne eingen ad biar
ga vtan sa mættuge Gud/sem er yþer ōllu.
Þesse Meyd og vode mannlegs Kyns/mælask
eirnen wt sem eg sagde/j þyrer þarande Tex-
ta/ja/ j ōllum þessum Psalme/ þar sem þess
gietur/ad vier munum þurþa slykt Skiols og
hlyþdar vid/sem Gud eirn heþur ad veita. I
tem/ Þar ed neþner Diela Met Jagarans.
Jtem Drepsott hyna skiadu/ Pylur og ōrnar
a dagen/Otta/ hradslu og lxdu mein a Na
turnar/med þui þleira sem þraman til er.

2 Þad seirna er/ huōrnen maduren eige
vera og reynast j þessum an og Anaud / sem
er/ad leita sier skiols hia Gude einum/ hōnū
trua og treysta, Syneſt lykta j ōllum Psalm
enum

enum/ einkum vpphæfenu. Jtem sijna vegu ad vanda/og spornast vid Oveige og ogongu. Pad er nu vppkast a mannenu thm christna.

Guds vppkast siest aþ ollum hans Mad ar heitum/og loþonum/ j endelongum þessum Psalme/og er so alits/Ad so sem Manneskian er full Eymda og Anauda/ Voda og Haska/ Lijks sem Saalar. So er Gud þullur/ t ollu þusund þusund þyllre allrar Myskunar/Goda og Giaefku/Sigurs t sælu/Aru t almattis/ til ad nauda/þrija t þrelsa þa naudstoddu Mannshiepnu.

Petta tueggia handa malverk(seige eg) spunned sie j þenna Psalm. En so sem goder Predikarar plaga opt j Midurlage sijns Sermons/ad j treka edur anya med þam ordum Summu t innehalld sinnar rædu/ so hun skal hinum odrum helldr j minne t Eyrum loda. So breyter hier sa beste og ædste Predikare/ th Ande Drottins/j sijnum Epilogo og nidur lage a Psalmenum. Kastar þetta tuent vpp/ sem a Spiallde nockru/epter sagdre grein.

1 Manen 2 Þa Gud himneskan.

1 Mannsins hiervist/t alla Verolldena mal ar hann vpp/og bindur med Bokstoþum þremur/og kallar/ Naud eda Neyd.

2 Huornen Maduren skule reynast j Mi-
Denne/seigist med þremum greinum/

1 Læta sig langa til Drottins.
2 Þeckia riettelega Nafn Drottins.
3 Akalla Drotten.

Uppfast a Guds Hiarta lagic/ j þessu þa Imsias Nidurlagic/ skiedr ꝛ synest med þessum Ordum og Adkuædum.

1 Ad hann hialpe þeim sem langar til hans.
2 Ad hann fylle þeim sem hans Nafn akalla.
3 Hann Bœnheyre þann sama sem til hans kallar.
4 Ad hann sie hia þeim j Neydenne.
5 Ad hann frelse hann þadan.
6 Ad hann giøre hann veglegan.
7 Ad hann sedie hann mꝫ longū lifsdøgū.
8 Ad hann syne honum sitt Hialpr mð.

So er nu til minnis þessum þremur iij vitustu Versum/ j sijnar Lærdoms Greiner sundr skipt. Eg vil ad eins Textā stuttlega yfer fa ra/huad epter annad sem þad er skrifad.

Hann langar til min.

Hann langar ecke j Gull ꝛ Silfur/Gotz edur geinge veralldar/ j. Joh. ij. Elsked ecke Veröldena/ eda þad þar inne er/ Þui j þm þad giörer/er ecke elska Fodurins. Jtem Jacob 4. Veralldarennar vinfeinge er fyrer Gude Ovinskapur.

Eg

Eþ menn villdu ypper vega þetta Lijf/ þa er vndur ad menn kunne eina Glede stund ad hapa/ þui Augustinus seiger/ Inter casus ambulamus. Oar gongum þrafft j jmsum hættum og tilfelle/ Æfen er bylgium t barum hafsins lijkust/ huar ecke er nema Nagls breidd/edur bords og þialar a mille Lijfs og daudans/ Þui seiger S Bernhardus riett Navigant omnes homines, Aller menn eru eins j Skipe og Siafar haska. Þar fyrer hellder David þennan Heim/eymdar t harma Dal/ Psal. 84. Item/ Christus/ Mordingia Fylsne/ Luc. 19. Item/ Spamaduren/ Eitt Bygdar Lag og Samastad mille Scorpiona t eitruduftu Dreka/ Ezech. ij. Og sem hann er lijka j þessum ondverdum Psalme vppmaladur.

Huadan kiemur oss þa su hamingia/ad vier gietum hier nockra glede stund att eda hapt/ Af þui ad vier med þorgange og þolltinge hia Anda/getum stadest t reynst/ mz heim þrem ur Guds barna dygdum / sem adur greiner.

j Laata oss til Guds langa ij Og ad þeckia hans blezada nafn iij Og ad æfalla hann sæmilega.

1 Hann langar/ Þad Ebreska orded er hier so merkelegt t aminnelegt / og þyder ecke almennings Tillangā a eitt edur annad/

helldur þa hiartans æfter girnd/og þar mz trauſt ſem good Börn hafa til Födur ꝛ mo ur. Nær þau verda hrædd j meira lage/þ iaſt ei annad ſia til annarar handar/eñ Dau dan ꝛ vodan/eda þad þui naſt gange/þa hla upa þau blunwſa Födur ꝛ Modur a hals/ med innelegum elſkubruna ꝛ trauſte/ til þra Födr ꝛ Modur hiarta/þau mune ſier ad þul lu ſkiole og adhuarfe verda / ſier þar ſo þaſt hallda dauda hallde/ſem vier plögum ad kal la og giepa þar Liffed vm ad ſleppa ecke höfu badms og halſtake.

Forelldred aptur a mot örnaſt mz ſkap legre Aſt og Elſku vid þad ſitt Barn/ſem h ſier ſoddan trauſt ꝛ æft til ſyn/og ann þui ꝛ biargar ſem ſiinu eigen liffe. Eins med öllu ſeiger Drotten/ Vil eg med engum mote nie kaſi/mijn elſkuleg truud Börn/þor lata nie fra mier ſlijta/ſem j min Fadm hlaupa ꝛ plya/ꝛ ſier þaſt mier vm hals hallda/ mier a Brioſte hanga/ og vtlia mier ecke ſleppa. Petta hiartalag Guds föduns til vor/og vort til hans/vt mæler lij ka Chriſtus/ Luc. xv/med dæme þeſſ þorta þada Sonar/ ſem ſyns þroma Föduns a ptur vitiade/med swt og idran/ſonarlegre æft og trauſte. Þui vil eg honum/ Eg hlyt hönu ad hialpa/ſeiger Drotten/ ſem ſo hiartanlega

langar

langar til mꝫn/og mig med Truareñar ǒrmꝫ vmbǽdmar/Ęg ma ecke annars eñ verda vid hęnum. Nu er Hialpen Drottens ecke a eirn veg(sem þyr seigier)hueria vier þurfum ad gi-ta/ so vier dirfumst ei ad vǽna Brygdmælge vorn trygda þǿdur.

2 Naf þecker mitt Naþn. Guds naþn ad þeckia/er Gud skalfan ad þeckia/hꝫs naþn er hans dyrd seiger Bernhardus. Þad er allt huad vier þinnum j H. Ritnĩgu/vt aþ Guds dyrd og dasemd/mætte og myskun og riettla-te/Þad er allt hans naþn/og þui truum vier/ Þar þyrer reiknast so/ad vier þeckium hanns Naþn.

Vier vitum og þeckium hann vorn skap-ara/Endurlausnara/helgara/Fǒdur/Son/og H. Anda/sem er þrennur t einn. Vier þeck-ium hann Riettlætan/þui eigum vier ad ha-ta Ranglæted/ vier þeckium hann myskunn-saman/þui skulum vier ecke j Syndǒnum ǒr-vilnast/Almattugan/þui skulum vier kiosa oss vnder hans skiole. Vier vitum ad Jesus Christus Kongur dyrdarennar/ber a sier vort hold t blod/t er vor Broder/ Þa vǽr a allt þetta truum og treysstum/þa kann hann ei af ad/ enn reyndast oss so sem vier fætum hann.

Þetta er Guds naþn/og þeir so þeckia þad/sier til allrar hialpar/Andar t lifs/þui vill hann skyla/vid ǒllu motbǽrlegu. Drott-

en

en vmbunar þeim riꝛkuglega sem hꝛꝛs Mꝛꝛn ottaſt/Pſa. 41. Eñ þeir sem ecke þeckia hñs Mꝛꝛn/ eru verre enn ſkynlauſar ſkiepnur/þa vill hann ecke helldur þeckia. Jæ/ hann vill æꝛmæa æꝛ Lꝛꝛꝛs Bokenne/so þeir sle ei jnnſkriꝛ ader/mz þeim þromu og Riettlætu/Pſ. 69.

3 Hann akallar mig. Bæna akall til Drottins/er su hellſta Guds dyrkan/sem vier kunnum æꝛ ſtad ad koma / sem sieſt þar æꝛ.

1 Ad Gud hana aluarlega heimter. Pſalm. 50. Offra Gude Þacklætenu/ ꝛ borga þeim allra hædſta wt Þ þu loꝛ ad hꝛꝛur/ Akalla mig so j Neydeſte/þa vil eg þrelſa þig/ ꝛ þu ſkalt þrýſa mig.

2 Gud loþar þeim morgu og mꝛſkels verdu/sem haſi alvarlega akalla.

3 Gud lætur oſſ þui opt j Rauner ra ta/so vier lærum ad bidia.

4 Aꝛ Bæneſte hyggnuſt vær vm vo ra Þꝛꝛꝛ og aliggiande Neyd ꝛ Naud ſyn/ þui vier erum aumer og ørbirger ꝛ þurꝛum allt æꝛ godu Gude ad þiggia/ Og eigum oſſ þui þyrer hans Tignar Belldr ad lꝛꝛtelæta

5 J Bæneſte gierum vier rietta Jaſ-

ning

ning vm Gud/hans Dyrdar Velde/rier
lœte/Myskunseme/Faderne og allt Nial
prœde.

6 I Bœnenne er Æþing Truarestar
Vonarennar/og Polenmœdennar.

7 I Bœnenne virdum vier þyrer oss/
alla Gudz Velgiorninga mz Packlœte

8 Þar hœþll vier þad oss hepur lœrst/
vt aþ Guds Orde og Predikunll.

9 I Bœnenne vnder vïssu vœr voru
Hiarta/Munne og Tungu/z ollu Lidu
z Limum/huernen þeir skule hegda sier
vid Gud og j hans Augsyne.

10 I Bœnenne minnust vier a Brod
urlegan Kiœrleika/z þyrer husriar Gr-
einer vier skulum a Gud vona.

Fyrer þessar Greiner / er su ę Bœn þad
hœsta og dyrasta Verk / sem Gude aþ oss hellst
þo-knast/ Og þui þurpum vier ecke eþast vm þ
hã mune oss hœnheyra/epter þui sẽ hier stẽdr.

Ein Bœnen edur Akalled til Guds er þ
fyrst / ad þacka Gude almattugum nœdugu
Fodur/med hiartans vidurkiennigu/þyrer alla
hans velgiörninga/andlega sem lykamlega.

Þui huada christnum Mönum er þad/
ma eru þad menn/sem ecke hugsa vm añad enn

Er

Ar Byr/Eyke og Asna? Pad er/ ad eta og drecka/vakna og sofna/ og ana so fram epter Nepe/ganga fram sem Hundar t Gudleysingar/troda daglega Jord Guds vnder fotum/ og hana sijnum Saur hlada/Solar/Tungls/ og Stiarnanna mota/asamt ollum odrum oteliandlegum Guds gaafum/ enn vilia hvorke packa pad nie biggia af Gude/ Og eru pui verre enn Hraafnanna vngar/sem Gud akalla.

Pui er nu Packargiorden eim Helmingur Baenarennar/ Annar helmingur er Veidnen/ Ad bidia vm pad goda og parflega/enn afbidia pad vonda. Og petta er pad pridia sem j peim Texta Christen mann vppmaladan syner/sem er Akalled til Guds lifanda.

Pa petta nu pylgest ad (sem par misser hvorke annars) 1 Ad menn lange til Guds sijns/sem oder er sagt ij Ad peir pecke hans Nafn iij Ad peir akalle hann/ pa vill hann reynast peim/ eins og hann er lijka hier med otta atkuaadum vppmaladur/fyrer vorum hiartans t hugskotsins Augum.

1 Og virder Gud biezadur par til bade sial fan sig/fyrst og fremst/ sijns naafns Tiggu og Aru/ sem ei kann annad ed lijda/enn hann snuest vid peim er hans so leita.

2 Par nast sijna omaklanlega Elsku/ sem hann hefur a oss.

3 Pridia lage pad dyra verd/sem hans Son ur gaf

ur gap þyrer off/ og so hann skalpan/med allre sinne Frammestodu/og Fyrerbon.
4 Fiorda lage/vora Neyd / sem hann til Hiartans tekur.
5 Fimta lage/ vora Hiartans epterleitne/ sem hingad til hefur vered vmtalad.

O grynne Huggana er nu polged j þessu/ ad þo Sthan se vt vm þad ad klaga oss þyrer Guds Auglite Nott ok Dag/ Openb. xij Job. 1./segiande. Sa og sa Madur akkar þig Gud ecke/hann er bersynduguz ok heyrer mier til/ lat mig koma vppa hss med Sottum og Plægum/ og allskonar Olucku/ ad Mer skal einu sinne þikt Rettlæte/ og þad þu hatar Syndena.

Par suarar Gud aptur.

Heyrdu Sathan/ Eg er ad sonnu rettlætur/og straffa Syndena/ok þo eir nen nadugur/ok tek vid jdran þyrer Syndena. Sap: 12. Huad villtu þa klaga þann eda þenna? Sia hann langar hiarta anlega til mijn/og þui vil eg honum eingedelega hialpa/hann þecker mitt Nafn sem þyr stendur/par þyrer/So sannarlega sem eg lifue/ hef eg engua Lyst a Dauda þess Synduga/ Ezech. 33 Nei

akaller

ſkallar mig/ z eg hefe lofad ad bænheyra hann/ Og hann veit ad eg er ſa eilifſe Sannleike og Trygd/ þui ſkal enda vid hann all mijn Ordz Heit/ trais vid þig ad eilifſu/ þu leide Andſkote/ packa þig apenlega j burt fra mier og honum. Eg er hans Skiol og Skiolldur/ fyrer þier z allu vondu. Þui eru nu ord þeſſa Pſalms ſem Sleggia vid Eyra/ eda ſem amm ad Dunu ſlag mote þeim leida Diöfle.

Nu ſkulum vær yfervega oſs til Hiartans hugganar/ þau Adknæde ſem oſs vors Himneſka Fødurs Hiarta vppmæla:

Guds Faudurs Hiarta-lag vtmælad.

Hingad til hefe eg vered ad telia Manſins hiarta fra verölldunne/ ad menn fare ecke ſem þeir Epicurar og Gudleyſingar/ ſem ecke ſtunda vtan epter þeſſu jardneſka/ enn verda fyrer þad ſama hier og annars heims ſnöggueer og ſnauder/ Þui ſo ſeiger Bernharbus Avarus terrena eſurit ut mendicus; Fidelis contemnit vt Dominus. Sa agiarne (ſeiger hann) ſiikker ſpelldliga epter þeſſu jardneſka/ ſem einer Purpæmadur og prackare/ Enn ſa truede hafnar þui/ eda ſkeyter ecke næſta vm þad/ ſo ſem einn Herra/ ſem þui getur ecke ſkeyt.

Nu

Nu skulum vier þad ad heyra liósara/ hvad vier tökum j stadenn þess Jardneska/ sem er Gud sialfan/ med sinu Hiartalage/ so vtmæladan/ sem epter þylger.

1 Nu lãgar/ &c. Þui vil eg hialpa h:
2 Þecker m naþn &c. þui vil eg skyla
3 Akallar/ &c. þui vil eg bœnh: hñ.

Nia hm̃ er eg j Neydesse.

Fiögur Atkuædẽ höþum vier hier ad sia og skoda vm vors Himneska Födurs hiarta lag. Enn þyrst verdum vier ad skoda vora Eymd og neydarlag/ þui þess meira þiker oss koma til Frelsessens/ sem þærlegar er statt þyr er oss: Þo Verölldenn ane þrafn j sinu Oggleyse sem eingen Vode sie a þerdum/ þa kiena oss þesse Davids/ ja G Anda Ord adra liþs sens Framsyne og Kiænsku/ sem er/ ad þeckia hœrtur þessa liþs/ Þui hvad œtte oss so volldugur Hialpare sem hier er optlega aklipad/ eþ vier vœrum vel stadder j þessum Heime. En þui midur/ þad vill þeita sem Moyses sagde/ 90 Psalme: Ad þo vor Æfe vœre hier sem best mœtte/ þa er hun ei annad en Erfiide ok mœda. Huöria G Ande (sem þyr er ahrœrt) neþner stutta/ þo þullskyrdu naþne/ ok kallar hana Neyd/ So þad ma heita daudt Liþ eda doda liþ/ riettasta naþne. Og er þo su neyden mest/ ad Men vilia ecke þeckia eda kannast vid

sýna neyd/og eru so kater og kuiker vor mæ
ta/ & vm sig ohræddder & ovarer/sem hier væ
re su rietta Paradýs. Bernhard⁹ seiger. Nul
la verior miseria, quam falsa lætitia. Kan
gur eda logen Fögnudur og glede/ er su sam
asta Eymd/ & ct. huad hier vill eiga heima
vm Veralldar Sooman vorn/og heimar Del
lysting. Oþan a þad/er vor eigen lýstelmenn
ska/nær sem vier kiennum Sotter eda adra
Neyd/driupu vær nidur/þellur oss allur Kiet-
ell j Ellð/dæmum strax epter Holde og Blo
de. Eg er rædlaus/þad er vtgiört & vonar
lausst. Sama alyktar Sanhā/Veröllden/vin
er þalsker óg O viner/ sem Christus & Dauid
þeiugu ad reyna/Psa. 13. O Drotten minn
Þui er so margt vm mijna O vine? Marger
verda nu a mote mier/marger seigia vid mig
hann heþur öngua Hialpar von hia Gude.

En þu christen Skiepna Guds/huór sem
þu ert/ Legdu þig ecke j Naudbeit/og kasta
huórke Tru nie Von vid petta/h er vel satt/
vm Eymd & Volaðseme þessa Lýþs/ hier
vill ecke heita sýþellt Sumar/ helldur koma
jaþn margar Frost nætur sem hinar. Og
j Genes. 1 Cap. stendur/ ad Dagurenn vard
aþ Kuölde & Morne/eñ ecke aþ tueimur mo
rnum. Nu er Kuölded kalldara eñ Morgun
en optast nær/og merker h blandna Æte þess
ara daga/ Ja/morgum huórium j neydenne/

piker

þiker sem sijelld nott sie/ sem og er þar Menn haþa ecke Christum/ ⁊ hans Orð ad lysa Salume med/ Psalm. xxiij.

Enn þo þad sie so a sig komed/ þa hefur vor hialpar mann til annarar handar/ þann mykla og mattuga Gud/ sem oft hefur hier ⁊ viþdar lopast/ so nædarlega/ hann er eirn Herra yfer lijfe og dauda/ lijfgar þa daudu/ Rom. iiij auk heldur hialpar og skyler/ Bœnheyrer þa lifandu.

Hans Nad Matt og Mildi syna dœmen/ Noa j örkeñe/ þa allur Heimuren sökt ⁊ druckned/ Genes. 7. Abrahams. Jsaachs/ Jacobs/ j þeirra Pilagrims skap og lijfshattum/ Moyses j Anne Nylus/ Exod. 2 j eimre Reyrkörfu fliotande/ Og þusund ẽnur: Kong Ezechie. j Dauds Tijdeñe/ Jone Spamanns ⁊c.

Þui ma hann rietter nad hialpare heita/ sem hann og eirnen skyrer/ fyrer öllum audlegum sem lijkamlegum oþsoknörum ⁊ Ogn endum/ einkum fyrer Guds Reide og Helvitis Loga.

Eirnen er hann Bœn heyrare/ sem er hans þridie Titell/ j þessum stad/ þegar eingen vill eda gietur heyrt til vor/ eñ sidr Bœn heyrt oss/ og eingen Skiepna gietur biargad/ þa heyrer hann til vor nædigur. Les Jonas Spamanns Vidurkieñing vm þtta. Jon. ij.

Syrach seiger/eg leitade Hælis ꝛ hial par hia Mönnum og hitte þa öngua þyrer/ þa huxade eg Drotten a þijna Naud ꝛ Miskunn/huörnen þu hefur alla tijma til hialpar komed/ Les þar vm/ Psal. 145. Esa: lvi.

Nu þo vier med hollolegre Skynsemd ei so strax a hans hialp preiþum/þa eru vier samt bænheyrder/og mun hans hialp a sijnū tijma þrām koma/sie þad ei epter vorre vilid/ sem ecke er j huörn tijma god/ þa samt skiedur þad epter hans nadar vilia / sem oss er jafnan betre/ hētare ꝛ hollare. Skulum þui nu ecke efast vm vorar Bæner/ad Gud mune þær visselega heyra og veita/epter þui sīm sagt er/og þesse Ord Psalmsins hliода. Jtrī Herrans Ord hia Sachar. 13. Peir munu mitt nafn akalla/ꝛ eg mū þa bænheyra Huöriu Drotten vor Jesus Christur hier vm lofar/ættum vær allduei gleyma. Þar eru nu komner þrijr dyrdar Titlar Drottens/hīs Hiartalag oss vppmalande/ Fiorde þylger j þessum Ordum vm Drottens hiavist eda nā lægd.

Eg er hia honum j Neydenne.

Fyrre j Psalmenū segdest so/ Gud heyrde sijnum Einglum vm oss boded ad verndа og giæta vor/ þar ef kannske einhuör mætte þurfa/Gud være ad eins a Himnum/ eñ heyr

de

de Englunum bǫþalad Mannanna vmsion/ vt aþ/ og hann vilie ecke koma nærte margre veralldar Eymd og Andstygd/ Nei seiger sa næduge Herra/ Eg skal skalþur vera hia hon um/ ecke ad eins þa vel geingur/ helldur lyka j Neydenne. Yþeruegum vel þesse Ord/ huor er nu sa Ego eda jeg? Skapare Himens og Jardar/ sem allt heþur sier j hende/ og vnder sijnu Rade/ jllt sem gott/ Deutronom. iiij. ij Cor. xi.

Giætum lyka huorier vier erum/ Aumer Syndarar/ Dupt og Molld/ Madkar og Fyla/ ecke þess verder/ ad Gud setie hund til ad renna med oss/ leid ad vijsa/ eda a Nætur yþer oss vaka/ ✝ ct

Enn nu sender hann og skickar oss/ ei ad eins/ sijna heilogu vdugu Engla/ til verndar og þionustu/ helldur vill hañ skalþur/ sa Dyrd ar Herra/ og tygnar Konguren/ hia oss vera/ ecke j velgeingne og Glede ad eins/ helldur j Neydenne/ Ja j allre neyd og hædstu neyd vors Andlæte/ þa þrændur og viner ✝ verǫll den ǫll seiger oss vpp/ ja þegar ecke ein arma Lws vill hia Manne vera/ (epter þui sem Men þikiast sia ✝ horþa a/ ad þeir litlu skrid Ormar hafa sig burt ✝ þyrrast þañ sem ban vænn liggur) þa/ þa er sa eiliþe Odaudlege Gud med sijnum H. Englum/ epter hia oss/ epter sijnu Naudar Heite þessu. EG EK

hia honum j Neydenne

O huilijk Onour eru þetta/ ad þad eilijs þa tignar Dellde hefur so hurad þrañ j vegen þyrer oss auma/ eirnen j stalþu Andlæt nu oss ad lofast? O huilijk Huggum er sijkt/ j vor um Andlæts Punct og Stundu/sem t j allre vorre añarre neyd/ad hann Gud Dyrdareñar er hia oss/kringum oss /giegnt oss/og j oss/sem eirnen þyrr er ritad? Enn allt og mdur þa hafa. Menn þessa kroptugu huggun/ ecke af stalþu sier teked/helldr af Guds stalþs muñe.

Eg er hia honum j Neydenne.

huorju vier verdum og vilium af ollu hiarta trua/ þo þad alla hoildlega Skynsemd yfer gange/Esa: 7. Nisi credideritis, non intelligetis, nema þier trued/þa skilie þier þad ecke

Enn so vier otlum ecke ad Gude mune hafa slopped ovisiande þesse dyrmætu huggū ar ord/heyrū huad hann seiger vijdar/Es. 43. Ottast ecke/þui eg hefe þig þrelsad/ eg hefe þig inz eigen Nafne kallad/þu ert mīn/Þui þa þu skalt ganga yfer Vatned/vil eg hia þier vera/ so Straumurē grande þier ecke/Og þa þu geingur giegnum Elden/ skalltu ecke brenna/þui eg er Drotten þin Gud/ hinn heilage j Israel/þitt Nialprade/ Verdu þui ohr-

addur

addur/þui eg er hia þier/les Jerem. 15 Act. 17. Psalm. 23. Þo eg gange j giegnum Daudans dimman Dal/þa er eg ohraddur/þyrer allre Olucku/þui þu ert hia mier.

So talast vm Joseph/ad Drotten hafe vered med hönum/ og hia hönum j Gryfiuse j Myrkua stofunne/ Gen. 39/ Og vm Moysen stendur so/ Deut. xxxiij / Ad Drotten hafe vered med hönum j Lyfte t Dauda/allt til Grafarennar. Vm Psalum Act. 18 /vid hann seiger Drotten/Vertu oskielfdur/tala t fagna ecke/þui eg er med þier, og eingen skal dirfast ad skada þig (þra tekenne gudlegre Reynslu.)

Giæte huör ad sialfum sier/og vidur kienne Gude til Lofs/og reke sig ei sialfan vr Vitne/ huörsu nædduglega Gud hefur vered hia oss/ og hialpad j morgum lyfs haska og voda/t alytu hier mz sialfs dæme/myshunar heited Drottens. Eg er hia honum j Neydenne/og true sydan og epest alldrei vm Mad/ Malægd t Adstod/vors hiartans Himnesha Födurs. Sia/þess vegna er nu Guds barna Kross/eitt preifanlegt merke þar til/ad Gud er hia þui/ sem Bernhardus seiger/ Vnde scimus quod Deus nobiscum sit in tribulatione? Ex eo vtique, quod in ipsa tribulatio-

nesumus nos, Quis enim sustineret? Quis subsisteret line eo? Það er/ Hvörnen vitum vier að Gud er med oss j Neydenne? Að sönnu þar að/ að vier stalþer erum j Neydene Þui hvör kynne eitt Aunnablik an hans að standast?

Holldet dæmer og vrskurdar / að hvar Gud er med/ þa skule eingen Neyd vera/ eda strax linna / eda Gud yrde sig þreiþanlegan þima og þormerkia lata/og syneleg Jardteikn giæra / Enn sie það ecke/þa mune Gud ei med vera. Ennþa christner menn rata stora Eymd og Tion/Beinbrot/hanuænt þall/skipbrot/drukna/eda annan veg þorganga/ þa sie Gud ecke med þeim. Og þessa veyke Truar og alit/hafa stundum hafst þær gömlu í goðu Guds hetiur/sem Gedeon þa hann hafde hafst Osigur j einum Bardaga. Og Engell Drottins birtest hönum/og buadde hann þessum ordum/Drotten er med þier þu strijd kiæna Drottins hetia/Suarade Gedeon/ tNinn Herra/Sie Drotten med oss/ þui geingur oss þa allt j þeñan mata/ og hvar eru nu öll hñs Undur? Dauld emiar lijka vpp yþer sig/ og ber sig illa j þeim 10 Psalme/ Æ Drotten/hu örnen stendur þu nu so þiæarre/og þelur þig a hörmungar tijmanum?

Enn vier skulum vita/ að Gud neþnest Deus in abscondito/það er/einn Gud j leynd

um.

um. Ad sonnu seiger Esajas/ertu einn hulen Gud (eda Gud j leyndum) þu Gud Jsraels hialpmad. Hier stendur liost/ ad þo hann sie Gud j leyndum (þad er) þo holldseg Augu og Eyru/sie hann ecke nie heyre/og þornem:/þa sie hann samt Hialp ↄ hialpmad Jsraels/þad er/truadra allra. Salomon seiger so/En ipse stat post Parietem nostrum, Prospiciens e fenestris, ostendens se per cancellos. Þad er/ Sia/hann stendur oss sem a hurdar bake/edur hwsa bake/slaande um Vindaugad/og synande sig so sem j gegnum grinder nockrar/þ er/ endur og sinnum laxtur hann sig þrainar þorn merkia/enn endrar nær/enn er samt j Adstod og hiastod hia oss.

J þann mata var hñ med David tækto Pede/þad ma seigast/sem hañ hafde laxst med hönum j þau tiu ar sem hann var landflotta fyrer Saul/Enn David dæmde stundum ödruvijs um hans hiastod/ 2. Samuel. 7. Samt suarade Drottenn hönum. Eg hefe hia þier verid huart sem þu hefur farid/ ↄ cl.

So var hann hia Johannem skijrara/þa hañ miste Lijfed/So hia öllum Guds Pijslarvottum/þa þeir eirnen tyndu Lijfenu/ um huad Christur talar og seiger/ Ad þeir sinna vegna tyne Lijfenu/ skule þa fyrsta so hafa þad forvarad.

Textenn

Eg vil hialpa honum þar þra/og hann veglegan giora.

Gud er ecke til þess hia oss i Neydenne/ad hann læte allt sobwed standa/ og horfe þiofnaus ⁊ adgiordalaus a vora Neyd/. Helldur ad hann giöre ad/ þa honum lijst/ sem dæme þeirra Heilögu bæde tijnd og otijnd auglysa/ Einkum meinar h Ande hier þa eilijfu Vegsemd/og eilijfu Daga leingd / ad Gud hafe huörttueggia til / og huörttueggia veitt Josepli/David/ Job og öðrum þusund.

Eg skal sedia hann med longum Lijfdögum/ ⁊ syna honum mitt Hialpræd. S Paall seiger/ad Gud se rijkur Myskunar/ af sinne þrabæru Elsku. Enn so rijkur sem hann er af Myskunenne/ so rijkur og rijfur er hann af Fyrerheitönum og Velgiordönum/ huör hans nædar heit ⁊ Loffaner/ ad eru stal þur Giörninguren/Veiting og wtlaten/ sem David vottar og Salomon/Þeir hönum trey sta/þa ad reyna hans Trygd og Tru.

Hier er næsta merkelegt / huörnen Augustinus/þer Ordum vm / ad Gud giöre sig ad vorum Skulldunaut.

Fidelis Deus, qui se noſtrum debitorem fecit; non aliquid â nobis accipiendo, ſed tanta nobis promittendo. Parum erat promiſſio, etiam ſcripto ſe teneri voluit, veluti facieus

ciens nobiſcum Chirographum promiſſorum ſuorom. Et paulo poſt; Non ſolum ſcripturam cum hominibus fecit vt crederent; ſed etiam fidei ſuæ poſuit mediatorem non hominem quemuis aut Angelum; ſed Filium vnicum. Þad er

Trupaſtur er Drotten (ſeiger Auguſtinus) ſem ſig hefur giort vorn Skulldunaut/ei par med ad hann hafe þrenged neitt af oſſ/ helldur med þui ad hann hefur lofaſt oſſ/ og heited ſo halcitum Nlutum/ og þad potte þa ecke nægia/ tom Loforunen/ helldur jok hann a Hand ſkripteſie/ giorande ſo ſiin Brief vid oſſ/ vppa ſynar Lofaner/ (Þar meinar hann þa heilogu Skript og Ritning) Ja/ hann hefur ei ad eins Handſript og Brief vid oſſ giord/ helldur eirnen þeinged oſſ Borgunar Mann/ og Panka fyrer ſyna Trygd/ Truloſan og Fyrerhet/ ad þau ſkule ecke bregdaſt/ ecke Engel eda Mann eirn ſlettan/ helldur Sonen ſinn eingietna og elſkulega.

Hlaufted nu til huorra Gud hefur lofad i ſynum Handſkriptar Sedle/ þeirre Gudle

gu

ga Ritning/öllum öllum/sem
1 Til hans langar að ollu Hiarta
2 Og hans Nafn akalla.
3 Nú akalla ē hann trua ē treysta.

Sem er.

Ecke ad eins skule hann bœnheyra þa/ og þeim vr Neydene hialpa/heldur þar mz hann skule mitt j Neydenne stadur hia þeim vera/og vm syder þa veglega giöra. Það er þo enn ecke fullt eda nog/hann lofar fleiru sem er.

1 Sadning Lystdaga/ þessa Heims.
2 Það eilifa hialprade/annars Heims.

Vm það fyrra:

Hier ma nockur efast og seigia/ ad opt verde þeir godu og Gudraknu skammlifder/ Þar j giegn life opt leingst það leidast er/ Gude og Mönnum/ sem Job klagar.

Þui eru þeir Gudlausu þa so langlifder/ lifsseiger/verda fiörgamler og riker/og hafa goda Daga/ ecke neme það þeir knyda fyrer sialfr andlæted vid Heliunne. Og Salomon seiger/ Þar finnast þeir Riettlætu/sem vnder gang lyda j synu Riettlæte/ē so hiner gudlausu/ sem elldast og gamler verda j sine Vondsku ē

Vill

Vill þetta nu samhlioda vid Syrerhett þess þsalms? Svar.

Ef vier giætum þess/ad Gud sedur sýna med Líkíngum j þerfalldan mata/ þa kæmu vær þessu vel saman.

1 Þo sa Gudlause verde gamall/þa gietur sa Gudlege líkta orded gamall/ sem liost er/og lykta seigest vm Abraham Genes. xxv. David j Cronic. xxi. Joiada Prest j Cron: xxiiij/ ad þeir hafe orded gamler og sadder Æve og ara Tolu.

2 Giórer sa H. Kross margan þroman þwsan ad deya/ og er þa hvor saddur Aara/ er ei girnest leingur ad lifa.

3 Giórer su Hiartans Girnd til Guds og Himna Ríkis hvorn sem eirn/sinnar Ævi og ara saddan/sem Psalum(þa hann sagde)cupio dissolvi, jeg girnest ad deyia.

4 Sañest ecke Daga leingden þessa lifs/þa sannast hann annars Heims/þui hier er raunar eckert langgiædt. En Nægd þeirrar eilífu Salu/er Sadningin sem alldrei leidest/ enn sedur þo so/ ad Mann þa ei girnest meitt annad.

Sama er vm Guds Hialprad/sem hann hier lofar ad syna/þad er ei synd Veide/ enn Giæfen ecke/ Heldur Not og Eign til Eilífra ar. Hvortueggia ahrærer David j ödrū stad/ Eg vil þa ad skoda þitt Andlit j Rietlæte-

ins/

nu/Eg mun saddur verda/og sedieſt og gled-
iaſt/þa eg vakna vpp aptur/epter þinne eig-
en Lyking.

Hier vm er margfaldlega kient ſt tal
ad j ödrum Vokum og Vaklingum / ſkal
þui þennan Psalm ad ſinne enda / og ecke
langſamlegar vtleggia. End gieße oſſ
hier nockud gott aß ad haßa/ laara
og rootßeſta/ Amen.

FINIS